

ECITABU CA KABIRHI CA SAMWELI Enshokolezi

Ecitabu ca kabiri ca Samweli eri nyûshûlo oku myanzi ya 1 Samweli. Cigendêrîre emyanzi y'obwâmi omu Israheli .

EBIRI OMU CITABU CA KABIRHI CA SAMWELI

4. Daudi: cigabi 1, 1—20, 26
5. Enyûshûlo: cigabi 21, 1—24, 25

Daudi ayumva empanya y'okufà kwa Saulu

¹ Daudi ashubûkaga emunda ali ajir'ilwîsa anahima bene Amaleki erhi bamubanda empanya y'olufù lwa Saulu. Daudi ashinga nsiku ibirhi aha Siklagi.

² Oku lusiku lwa kasharhu, lolà oku muntu muguma amârhenga omu lugerêro lwa Saulu n'emishangi yâge erhi eri misharhangule, yêshi erhi anacîshizire ebidaka omw'irhwe. Erhi ahika aha Daudi ali acîrhimba okw'idaho, yêshi ayunamiriza.

³ Daudi amudôsa, erhi: «Ngahi warhenga?» Naye amushuza, erhi: «Namarhulubuka omu lugerêro lwa bene Israheli.»

⁴ Daudi anacimudôsa, erhi: «Kurhi byabîre? Nganîrira byo la!» Nyamusole anacimurhondêrezza erhi: «Olubaga lwahimirwe na bantu mwandu balufiremwo; ciru Saulu n'omugala Yônatani nabo bombi bafire.»

5 Daudi ashub'idôsa gulya musole gwàli mubanda empanya, erhi: «Kurhi wamanyire oku Saulu n'omugala Yônatani bafîre?»

6 Gulya musole gwashuza, erhi: «Oku buhanya bwâni nali cibêrire oku ntongo y'abalwî, Gilbowa, boshi n'abanyakulwîra oku biterusi banacimugorha kwa hôfi hôfi.»

7 Oku bundi akabagana anacinnangîra, ampmagala, nânî nanacimushuza, nti: «Niono walîha.»

8 Akaz'indôsa, erhi: «We ndi?» Nâni nanacishuza, nti: «Niono ndi Munyamaleki.»

9 Anacimbwîra, erhi: «Yisha onyîrhe bulya nacinyunva kubî bwenêne ciru akabà mpu nciri mw'omûka.

10 “Kwo kumuyegeraga, nanamuyîrha ebwa kubà nalimbwîne oku hano akumba arhacizûke. Nayanka engôrho yamuli omu nfune n'ishungwè lyamuli okw'irhwe, by'ebîra ndwîrhe embere zâwe nnâhamwîrhu.”»

11 Daudi ayanka emyamhalo yâge ayisharhangula*, n'abambali nabo kwo na kuguma.

12 Okubundi bajà omu mishîbo, balaka balakûla, bacîhalisa kuhika bijingo erhi Saulu n'omugala Yônatani bàrhuma, olubaga lwa Nnâmahanga n'eniyumpa y'Israheli erhuma ngasi banakumbire oku bwôji bw'engôrho boshi.

13 Daudi anacidôsa gulya musole gwal'imubwîra emyanzi, erhi: «Oli wa ngahi?»

* **1:11 1, 11** Okusharhangula emyambalo ciri imanyîso c'oburhè bunene emw'Abayahudi.

Naye ashuzza, erhi: «Ndi mwâna w'omubunga Munyamaleki.»

¹⁴ Kandi Daudi anacimubwîra, erhi: «Kurhi orhayumvîrhe obwôba bwalambûla okuboko n'okuyîrha omwâmi mushîgwa wa Nnâmahanga?»

¹⁵ Daudi anacihamagala muguma w'omu bambali bâge b'emisole, amubwîra, erhi: «Yegêra ye, omutumirhe.» Amutumirha afà.

¹⁶ Daudi anaciderha, erhi: «Omukò gwâwe guje okw'irhwe lyâwe wênene, bulya kanwa kâwe kakuyisire ene oderha, erhi: "Nie nayîrhaga omushîgwa wa Nyakasane."»

Daudi alakira Saulu n'omugala Yônatani

¹⁷ Erhi Daudi akola alakira Saulu n'omugala Yônatani,

¹⁸ aderha, erhi: (ebyo biyandisirwe omu citabu c'obushinganyanya omu muhigo gw'okuyigîriza n'okuherha bene Yûda):

¹⁹ «Yajewe weki Israheli we, oburhwâli bwâwe obûla bulambamire oku ntongo, kurhigi entwaii zakumbire?»

²⁰ Okola orhakumanyîsagya omu Gati, orhakuyumvîsagya omu njira ya Askoloni, lyo abanyere b'Abafilistini balek'icîshinga, lyo balek'ihama n'omwîshingo, abanyere b'entakembûlwa!

²¹ Ninyu, ntongo z'omu Gilibowa mâshi irhondo murhacifâga mwajire kw'olumè, nîsi erhi nkuba, amashwa gayêra irhondo garhaci-hiraga gabonekana muli mwe, bulya empenzi y'entwâli, empenzi ya Saulu ekabulirwe.

- 22 Empenzi ya Saulu erhashîgagwa mavurha, ci, omukò gw'ababande, n'amashushi g'entwâli; omuherho gwa Yônatani ye ntatunda mahiji, n'engôrho ya Saulu ntayômokera busha.
- 23 Saulu na Yônatani bazigirwa na bakengwa, mwe bantasigana omu kalamo n'omu lufù, mwâli babidu nka makozî na ntwâli kulusha entale.
- 24 Banyere b'Israheli, mulakire Saulu ye wakazâg'imuyambisa emishangi y'olukengwa mweshi muyambalize bwinjinjâ, ye wakazâg'ihira emishumi y'amasholo oku myambalo yinyu.
- 25 Kurhigi entwâli zafirire omu matabâro? Yônatani amatumirhwa n'okufîra oku manga.
- 26 Namâyumva ecifufu erhi wer huma, yâga Yônatani, mwene wîrhu. Nakurhonyagya bwenêne, n'okukurhonya kwâni kwàli kulu shire okuzigira abakazi.
- 27 Kurhigi entwâli zakumbire? Kurhigi yahirigisirage emirasano y'amatabâro?

IV Daudi

2

Daudi ashîgwa amavurha gw'obwâmi e Hebroni

¹ Enyuma ly'aho, Daudi akanya aj'idôsa Nyamubâho, erhi: «Ka nsôkere muli cishagala ciguma omu bishagala bya Yûda?» Nyamubâho anacimushuza, erhi: «Osôkereyo.» Daudi

ashub'idôsa, erhi: «Lunda luhi nasôkera?» Nyamubâho amushuza, erhi: «Ojè e Hebronî.»

² Daudi asôkerayo ye na bakâge oku banali babirhi: Ahinowami w'e Yizreeli n'Abigayila wali mukà Nabala w'e Karmeli.

³ Daudi ayinamukirayo kuguma na balya bantu bàbâga boshi naye, ngasi muguma n'omulala gwâge na mukâge, bayûbaka omu bishagala bya Hebronî.

⁴ Abantu b'e Yûda banaciyisha, bashigira Daudi amavurha gw'o bwâmi ahôla Hebronî. Bamuyîmika mwâmi w'omulala gwa Yûda.

Daudi arhumira abantu b'e Yabeshi entumwa

Banacimanyîsa Daudi oku abantu b'e Yabeshi omu Galadi, babishaga Saulu.

⁵ Daudi arhuma entumwa emwa abôla bantu b'e Yabeshi omu Galadi mpu bagend'ibabwîra:

⁶ «Mugishwe na Nyakasane kuli ecôla cijiro cinjà c'obwonjo mwajiriraga Saulu, omwâmi winyu ene mumubisha. Nyamubâho akaz'iyôrha amulola n'obwonjo anamugishe, nânî nacimugalulira aminjà kuli ecôla cijiro cinjà mwajiraga.

⁷ Na bunôla, musezagye omurhima omu nda, mubè ntwâli: Nêci mwâmi winyu Saulu afîre, nânî ecihugo ca Yûda canyîmisire mwâmi.»

Abneri ayîmika Ishibali mwâmi w'Israheli

⁸ Ci agôla mango erhi Abneri mwene Neri, yeri murhambo w'akashala w'engabo ya Saulu, ayanka Ishibali, mugala wa Saulu, amuyikirana e Mahanayimi,

⁹ amuyîmika mwâmi w'e Galadi emw'Abashuriti, mwâmi w'abantu b'e Yizreeli,

mwâmi wa bene Efrayimu, mwâmi wa bene Benyamini, mwâmi w'Israheli yêshi.

¹⁰ Oyo Ishibali mugala wa Saulu alikola agwêrhe myâka makumi anni ali muburhe ago mango àbaga mwâmi omu Israheli, ayîmire myâka ibirhi. Enyumpa ya Yûda yonene yashiga Daudi.

¹¹ Emyâka Daudi ayûsize ali mwâmi wa bene Yûda aha Hebronî, eri myâka nda na myêzi ndarhu.

Yûda alwîsa Israheli, Entumba y'e Gabaoni

¹² Abneri, mugala wa Neri, ayimuka n'abambali ba Ishibali, mugala wa Saulu, barhenga aha Mahanayimi barhêra Gabaoni.

¹³ Yowabu mugala wa Seruya, boshi n'abambali ba Daudi, nabo barhabâla. Babugânana hôfi n'eciyanja ca Gabaoni, baguma batwa olugerêro ishiriza ly'ecôla ciyanja n'abâbo nabo erindi ishiriza.

¹⁴ Abneri anacibwîra Yowabu, erhi: «Abasirika misole bayîshe balwîsanye embere zîrhu.» Yowabu ashuzza, erhi: «Bagende.»

¹⁵ Bakanya bajà eruhyâ: Boshi mubalè guyumânîne kw'oku banaderhaga: bantu ikumi na babirhi muli bene Benyamini bambali ba Ishibali, na bandi bantu ikumi na babirhi, omu balâlîzi ba Daudi.

¹⁶ Ngasi murhabâzi anagwârhire owundi murhabâzi okw'irhwe, bakadikana engôrhe omu lubavu, boshi banacîfîra caligumiza. Ahôla bahayîrika izîno ly'ishwa ly'embavu; libà omu Gabaoni.

¹⁷ Entumba yadarhabala bwenêne olwo lusiku. Abneri n'engabo ya bene Israheli banacihimwa na bambali ba Daudi.

¹⁸ Mw'eyo ntumba mwâli bene Seruya oku banali basharhu, Yowabu, Abishayi, n'Asaheli. Asaheli ali mubidu bwenêne bulya agwêrhe orhugulu rhuli nka rhwa kashafu kw'omu mpinga.

¹⁹ Asaheli anacyisha aminisirekwo Abneri buzira kuderha mpu ankamunioka ekulyo nîsi erhi ebwa kumosho.

²⁰ Abneri ahindamuka aderha, erhi: «Ka woyo, Asaheli?» Asaheli anacishuza, erhi: «Niono, nêci niono.»

²¹ Abneri anacimubwîra, erhi: «Gerera ebwa kulyo nîsi erhi ebwa kumosho; ogwârhe muguma muli abôla bâna, oyabûle muguma mulibo». Cikwônene Asaheli arhalonzagya oku mulikamwo.

²² Abneri ashubiriza abwîra Asaheli, erhi: «Ntenga enyuma ntag'ikugalika okw'idaho. Kurhigi nankacilôlakwo muci wâwe Yowabu?»

²³ Asaheli arhalonzagya okuciyegûla. Abneri amushinga cinyumanyumà omusholo gw'itumu omu nda, gwahulukâna emugongo. Akumba lugali*, anafà, bakayimanga ahôla.

²⁴ Yowabu n'Abishayi banacihîvulula Abneri; erhi izûba lizika, bahika oku hirhondo hya Ama, eburhambi bwa Guyahu, oku njira y'e Gabaoni omw'irungu.

²⁵ Bene Benyamini boshi bali n'Abneri, bashûbûzanya, bacîhira murhwe muguma

* ^{2:23 2, 23} Akumba lugali kwo kuderha «anafà ho na halya».

enyuma zâge bagend'itwa ecigamba oku karhondo.

²⁶ Abneri ayâkûza Yowabu amubwîra, erhi: «Kali engôrha ekolaga yakayôrha yajira enkumba muli rhwe obwo? K'orhamanyiri oku okwôla kwankahwa kubî? Mangaci wabwîra engabo yâwe baleke okuhîvulula bene wâbo?»

²⁷ Yowabu anacishuza, erhi: «Alame Nyamubâho bulya nk'orhaderhaga sêzi lyâli lyabafungakwo bene wâbo».

²⁸ Yowabu abûha omushekera olubaga lwayimanga; barhacishimbuliraga bene Israheli barhanacikulikizagya okulwa.

²⁹ Abneri n'engabo yâge balâla bagenda obudufu boshi, Omu kabanda ka Araba, bayikira Jordani, balinda bahika aha Mahanayimi.

³⁰ Yowabu aleka arhacihîvululaga Abneri, ashûbûza olubaga lwoshi; lwayîsh'ibulikanamwo bantu ikumi na mwenda, Omu bene Daudi, haguma n'Asaheli.

³¹ Ci bene Daudi bali bayîsire bantu magana asharhu na bantu makumi gali ndarhu muli bene Benyamini yo yali ngabo yadwîrhwe na Abneri.

³² Bayisha bahêrhe Asaheli baj'imubisha omu cûsho c'ishe cibà aha Betlehemu. Yowabu n'engabo yâge balâla bagenda obudufu boshi, bahika aha Hebron i lukula arhanda.

3

¹ Entumba yanaciluga bwenêne ekarhî ka bene Saulu na bene Daudi. Ci muli eyôla ntumba Daudi ayisha azibuha, n'owâbo Saulu ajà afunyâla.

Bagala ba Daudi baburhirwa e Hebron i

² Agôla mango erhi Daudi ayûbasire aha Hebroni, anali amâburha abânarhabana.

³ Enfula yâge yo yali Amnoni, aburhagwa na Ahinoamu mukà Daudi, arhengaga e Yizreeli. Owa kabirhi ye wali Kileabu, aburhwa na Abigayila w'e Karmeli, olya mukazi wali mukà Nabala. Owa kasharhu ye wali Absalomo, aburhwa na Maaka Mwa Talamayi mwâmi w'e Geshuri.

⁴ Owa kani ye Adoniya aburhwa na Hagiti, owa karhanu ye Shefatiya, aburhwa na Abitali.

⁵ Owa kali ndarhu ye Yitreamu aburhwa na Egra naye mukà Daudi. Abôla bo bâna Daudi alikola agwêrhe amango ali ayûbasire aha Hebroni.

Abneri acîberûla na Ishibali

⁶ Lolagi ebyabîre amango Saulu alwîsagya Daudi: Abneri acihà obwâmi Omu mwa Saulu.

⁷ Mango maguma, Saulu al'igwêrhe eciherula, izîno lyâco co càli Rispa, càli ca Ayiya. Abneri amuyinjira.

⁸ Lusiku luguma Ishibali anacimukangula, erhi: «Cici carhumaga wayinjira mukà larha?» Abneri akunira bwenêne n'ebŷôla binwa bya Ishibali, anacishuza, erhi: «Kw'omanyire mpu ndi irhwe lya kabwa ka bene Yûda. Mwa gano mango ndwîrhe najirira enyumpa yinyu aminjà mwe muli bene Saulu, kuguma na balumuna, n'abîra bâge, n'obwenge ntacikuhânapa emwa Daudi, bwo bwôla okola wankangula oyôla mukazi?»

⁹ Nyamuzinda anjirire kubî anakuyûshûle akabà ntajirîri Daudi nk'oku anamulaganyagya:

10 Okurhenza omulala gwa Saulu omu bwâmi n'okuyîmânika omulala gwa Daudi omu Israheli n'omu Yûda, kurhenga e Dani kuhika e Bersheba.

11 Ishibali arhashuzagya Abneri akanwa ciru n'akaguma, bulya ali amuyôbohire bwenêne.

Abneri arhuma obugo emwa Daudi

12 Okubundi Abneri yêhe oku bwâge anacirhuma entumwa emwa Daudi mpu bagend'imubwîra ntyâla: «Eci cihugo ciri ca ndi? Rhuyumvanye rhwembi, ka orhabwîni oku okuboko kwâni kwanakurhabâla okuyêrekeza Israheli yêshi emunda oli?»

13 Daudi anacishuza, erhi: «Nêci là, kwinjâ okwo, rhwayumvanya rhwembi, ci kwônene nkuhunyirage kantu kaguma: Omanyé oku ntà mango wankabona obusù bwâni akabà burhanzi orhandwîrhiri olya mukazi wâni Mikala mwâli wa Saulu hano okola wayisha mpu rhuyumvanye.»

14 Daudi anacirhuma entumwa emwa Ishibali, mwene Saulu mpu bagend'imubwîra ntyâla: «Ngalulira mukânie Mikala, oyu nagulaga binyîrha igana* bya Bafistini.»

15 Ishibali anacirhuma abagend'iyanka nyamukazi emwa olya mulume wali wamamuyanka ye Palitieli, mugala wa Layishi.

16 Oyôla mulume anayisha akulikîre nyamukazi, anajà avugumula emirenge kuhika aha Bahurimi. Erhi bahika ahôla, Abneri anacimubwîra, erhi: «Galukaga!» Nyamulume anacigaluka.

* **3:14 3, 14** Lyo Daudi ayanka Mikala, ali agwâsirwe ayîrhe Bafistini balume igana, ahêkere Saulu ebinyîrha abatungôlaga.

17 Muli agôla mango, Abneri anacikanya agend'iyumvanya n'abashamuka b'olubaga ababwîra erhi: «Kurhenga mîra erhi kulakira mulakira Daudi mpu abè mwâmi winyu.»

18 Mukujirage lêro bunôla, bulya Nyamubâho abwîzire Daudi erhi: «Kuboko kwa mwambali wâni Daudi kwo nayôkolamwo bene Israheli omu maboko g'Abafilistini na kuli ngasi bandi bashombanyi bâge boshi.»

19 Abneri anacikanya agend'ibwîra bene Benyamini okwôla nabo. Erhi ayûs'ijira ntyôla, Abneri akanya agend'ibwîra Daudi oku bene Israheli na bene Benyamini babwîne oku kuli kwinjâ okujira ntyo.

20 Abneri ashimâna Daudi aha Hebron, Abneri al'ilusibwe na balume makumi abirhi; Daudi anacijira olusiku lukulu bwenêne kuli Abneri boshi na balya balume bali bamulusize.

21 Abneri anacibwîra Daudi, erhi: «Nkolaga najà nabwîra olubaga lwa bene Israheli loshi luyumvanye na nâwe nnâhamwîrhu, na ntyo wanayîma oku onalonzize». Daudi asengaruka Abneri, naye anacilîkûla n'omurhûla.

Okunigwa kwa Abneri

22 Ka muli agôla mango, erhi bambali ba Daudi boshi na Yowabu barharhenga ebwa kunyaga, erhi banakolaga badwîrhe eminyago yâbo minji, agôla mango Abneri arhaciri haguma na Daudi bulya Daudi ali erhi mîra amusengarukaga, naye erhi analigi omu njira y'okujà emwâge n'omurhûla.

23 Yowabu boshi na lulya lubaga lwanali boshi naye, banacishubûka, honahalya banacirhonda

Yowabu omwanzi mpu: «Abneri mwene Neri anali emwa Daudi, naye Daudi anamusengaruka mpu agende n'omurhûla.»

²⁴ Yowabu anacikanya ajà emunda mwâmi Daudi ali anacimubwîra, erhi: «Kurhi wajizire? Mpu Abneri anali ayishir'ikulamusa nâwe wagan'imaluleka agende ntyâla?»

²⁵ Omanyire bwinjâ Abneri, mwene Neri: Kali kuyenja kwamudwîrhe mpu amanye amâjira gâwe goshi, amanye na ngasi bindi ojira byoshi.»

²⁶ Yowabu anacihuluka, arhenga aha mwa Daudi, akanya arhuma entumwa yaj'igalula Abneri, kurhenga aha iriba lya Sira, na Daudi arhamanyiri luhi na luhi.

²⁷ Oku Abneri anahika aha Hebronî ntyâla, Yowabu amukulukuliza eburhambi omu konga k'ecôgo nka owamuheka mahwe, n'erhi banahika ahôla, Yowabu amutumirhira oku nda. Ho na halya Abneri arhengamwo omûka, amuyîrha ntyo lwàli lwîhôlo lwa Asaheli mulumuna wa Yowabu.

²⁸ Buzinda anacigend'imanyîsa emwa Daudi oku kwo byabîre ntyôla, naye anaciderha, erhi: «Niono n'obwâmi bwâni boshi rhuli bêru kwêru n'ogwo mukò gwa Abneri mwene Neri.

²⁹ “Mâshi ogwo mukò guyandagalîre oku irhwe lya Yowabu n'oku mulala gw'îshe goshi, mâshi! Irhondo omu mwa Yowabu murhacibulikanaga owalwâla omushunzi, olushomyo, n'abakenyi bagedera oku karhi bajà bahûnahûna, bagukumuke n'engôrha nîsi erhi n'ishali.”»

³⁰ Kwo Yowabu n'omulumuna Abishayi bayîrhaga Abneri ntyôla, bulya ye wayîrhaga

mulumuna wâbo Asaheli mw'erya ntambala ba lwîraga aha Gabaoni.

³¹ Okubundi obwo, Daudi anacibwîra Yowabu n'olubaga lwanali boshi naye, erhi: «Musharhule emyambalo yinyu, muyambale sunzu, mushîbe Abneri». Mwâmi Daudi anaciyunamiriza omugongo.

³² Abneri, bamubisha aha Hebron. Mwâmi alaka alakûla n'izù linene aha cûsho ca Abneri kuguma n'olubaga loshi.

Mwâmi Daudi alakira Abneri

³³ Mwâmi erhi akola alakira Abneri aderha erhi: «K'omu maboko g'encuku mwo Abneri anankafirîre?

³⁴ Amaboko gâwe ntà kantu kagashwêsite; amagulu gâwe ntà mugufu gwankagazirinzire. Nka obanzirwe n'ebishungu ntyo kwo wêhe wafîre». Olubaga loshi lwashîba lwamulakira ntyôla.

³⁵ Olubaga loshi lwanakanya lwajà emunda Daudi ali mpu lumuseze okuhira akantu omu nda muli ogwo mulegerere. Ci Daudi alahiria ibango erhi: «Nyamubâho anjire buligo anabuyûshûle erhi nankaderha nti nalya omugati nîsi erhi okuhira akandi kantu omu nda kuhika bijingo».

³⁶ Olubaga loshi lwanacibona okwo kwanalusîmîsa, câbà mushâna ngasi ebi Daudi anakazâg'ijirira byoshi embere z'olubaga byanali binjâ.

³⁷ Olwo lusiku olubaga lwayumva oku arhali Daudi warhumaga mpu bayîrhe Abneri mwene Neri.

38 Mwâmi Daudi ashubiriza abwîra abam-bali, erhi: «Ka murhamanyiri oku omurhambo mukulu amâfà omu Israheli ene?

39 Kuli nie mubwîne oku ndi muntu ofunyîre, ene n'obwo nashîzirwe amvurha g'obwâmi. Ci kwônene abâla bantu bene Seruya bali bantu badârhi kundusha. Nyamuzinda yêne agalulire ngasi nyankola-maligo oku anahenyaga amaligo gâge!»

4

Okufà kwa Ishibali

1 Mwene Saulu bamumanyîsa okwôla Abneri afiraga aha Hebronî, yêshi arhà amaboko na bene Israheli boshi barhemuka.

2 Oyôla Saulu ali agwérhe bantu babirhi bakazâg'irhambula abaganda bâge. Muguma izîno lyâge aderhwa Bânâ, owundi ye Rekabu; bombi baburhagwa na Rimoni w'e Beroti wa muli bene Benyamini. Bulya Beroti kwo bamulolaga kuhika ene wa muli bene Benyamini.

3 Abôla bene Beroti bali bayâkîre e Gitayimi, banaciyankirirwa yo nka babunga kuhika na bunôla.

4 Yônatani ali agwérhe omwânarhabana wajâga ahegera amagulu gombi. Ali akola agwérhe myâka irhanu ali muburhe amango hayîsh'igiderha oku Saulu na Yônatani bafirîre aha Yizreeli. Omukazi wakâg'i mulera anacimurhôla mpu akola amuyâkana, emunda aciribirhiraga omu kuyâka nyamwâna akulumba analemala; izîno lyâge ye wali Mefibali.

5 Okubundi obwôla, bene oyo Rimoni w'e Beroti, bwo baligi Bânâ na Rekabu banaciyisha bajà omu mwa Ishibali kalengerêre erhi n'idûrhu lirigi linene bwenêne; bashimâna agwîshîre adwîrhe ahûmûka muli agwôla mûshi.

6 Ka muli agôla mango omukazi wakâg'ilanga olumvi anakazâg'ishuka engano, ka naye erhi îrò lirhanamugonyire. Rekabu boshi na mwene wâbo Bânâ, bashodokera omu nyumpa, na ntâye obabwîne.

7 Ago mango ali agwîshîre oku ncingo yâge yali omu hiyumpa hyâge hy'okulâla, bamutumirha bamuyîrha banamutwa irhwe. Okubundi banacirhôla liryala irhwe lyâge, balâla bagenda obudufu boshi kuhika ebwa kabanda k'Araba.

8 Bakanya na liryâ irhwe lya Ishibali emunda Daudi ali aha Hebronî, banacibwîra Daudi, mpu: «Alaga irhwe lya Ishibali mwene Saulu, ye mushombanyi wâwe wakazâg'ilonza okukuheza. Ene Nyamubâho anahîre nnâhamwîrhu olwihiôlo kuli Saulu n'omulala gwâge.»

9 Daudi anacishuza Rekabu boshi na muci wâge Bânâ bombi oku banali bene Rimoni w'e Beroti anacibabwîra, erhi: «Aganze Nyamubâho wandangaga kuli obûla buhanya.

10 “Nêci olya wayishig'immanda empanya erhi: Alà oku Saulu anafîre, oyo muntu omukucîremba kwâge ali amanyire mpu adwîrhe omwanzi mwinjâ; ci kwônene namugwârha namuyîrhira aha Siklagi, namuhà ntyo oluhembo lw'ogwôla mwanzi gwâge”.

11 “Kurhi nankalekaga lyôhe abantu babî bayish'iyyîrhira omuntu mwêru kwêru omu mwâge,

oku ncingo yâge, ka ntâgwâsirwi okubadôsa ogwo mukò gwâge mwabulagaga n'amaboko ginyu, ka ntâgwâsirwi okubaherêrekeza hanôla igulu.”»

¹² Daudi anacirhegeka abambali b'emisole mpu babayîrhe; banacibatwa amaboko n'amagulu banacibamanika hôfi n'eciyanja càbâga aha Hebronî. Buzinda bw'ahôla banaciyanka liryâ irhwe lya Ishibali, balibisha omu nshinda y'Abneri aha Hebronî.

5

Daudi ashîgwa amavurha gw'obwâmi

¹ Abantu b'amashanja goshi ga bene Israheli banacikanya bajà emunda Daudi ali e Hebronî banacimubwîra mpu: K'orhabwîni oku rhuli mavuha na minyofu yâwe.

² Kurhenga mîra, amango Saulu anali mwâmi wîrhu erhi onahêka engabo ya bene Israheli oku matabâro. Nyamubâho akubwîzire erhi: «We wayabula olubaga lwâni lwa bene Israheli, we wanabà mukulu walo».

³ Ntyo abagula b'Israheli boshi bashimânana na mwâmi Daudi aha Hebronî; banacinywâna naye embere za Nyamubâho aha Hebronî, Daudi bamushîga amavurha g'okubà mwâmi w'Israheli.

⁴ Agôla mango Daudi àbaga mwâmi omu Israheli ali akola agwérhe myâka makumi asharhu kurhenga abusirwe, agal'iyîma na yindi myâka makumi anni.

⁵ Aha Hebronî Daudi alamireho nka mwâmi wa bene Yûda bône myâka nda na myêzi ndarhu, ayîma myâka makumi asharhu aha Yeruzalemu nka mwâmi wa bene Israheli na bene Yûda boshi.

Daudi arhêra Yeruzalemu anamuhima

⁶ Daudi arhêra abanya-Yebusi bayûbakaga aha Yeruzalemu, boshi n'engabo yâge, abôla bantu bo banaligi bene olugo. Banacibwîra Daudi, mpu: «Orhâje muli olu lugo; kali emihûrha n'ebirema byônene byakulibirhakwo.» (Kwo kwaligi kuderha mpu: Daudi arhankajà muli olwôla lugo).

⁷ Ci Daudi ahima olwo lugo Luzibuzibu lwa Siyoni, aluyîrika mpu lwo lukola lugo lwa Daudi.

⁸ Olwo lusiku amango balwaga alagânana erhi: «Owankatumirha omunya-Yebusi akasôka omu mugezi*. Kuziga Yowabu mwene Seruya yêhe asôka omu mugezi...» Eyôla ngabo y'emihûrha n'abakunagizi bali bashombanyi bashologosire Daudi. Co cirhuma batwa mugani mpu: «Abakunagizi n'emihûrha barhajà omu nyumpa.»

⁹ Daudi ayûbaka carya cishagala anacyîrika mpu co cikola «Lugo lwa Daudi». Acyûbakira ecôgo cizibu amarhambi goshi kurhenga aha Milo, ayûbaka n'omu ndalâlâ.

¹⁰ Daudi ajà azibuha bwenêne la ngasi lusiku, na Nyamuzinda Nnâmahanga w'Emirhwe erhi anali haguma naye.

¹¹ Hiramu mwâmi w'e Tiri alîka entumwa yajà emunda Daudi ali. Amurhumira n'emirhi mizibu bwenêne ederhwa karhonda, amurhumira n'ababinji b'empaho, n'abagôya amabuye mpu bagend'iyyûbakira mwâmi Daudi enyumpa.

¹² Daudi abona oku nêci Nyamubâho ayisha amuyîmanika nka mwâmi wa bene Israheli, an-

* **5:8 5, 8** Ogwo mugezi gwo gurhulukanyire omu côgo c'abanya Yebusi.

abona oku ayisha akuza obwôla bwâmi erhi lubaga lwa bene Israheli lurhuma.

Bagala ba Daudi aha Yeruzalemu

¹³ Erhi abà akola amâybaka aha Yeruzalemu amanarhenga aha Hebron, ashub'iyanka abandi bakazi, baguma ba biherula abandi abajà omu buhya, ntyo ashub'ibaburhakwo akarhabana n'akanyere.

¹⁴ Alaga amazîno g'abâna Daudi aburhiraga aha Yeruzalemu: Shamuwa, Shobabu, Natani, Salomoni,

¹⁵ Yibehari, Elishuwa, Nefegi, Yafiya,

¹⁶ Elishama', Eliyada na Elifêleti.

Daudi ahima Ahafilistini

¹⁷ Abafelistini banacimanya agôla mango oku Daudi ye washîzirwe amavurha g'okubà mwâmi w'Israheli, boshi bashûbûzanya, mpu bajè balongereza Daudi. Daudi anacimanya omwanzi, ayandagalira ebwa nyumpa yâge nzibuzibu.

¹⁸ Engabo y'Abafilistini yanacishagamuka, boshi bashandabana omu kabanda ka Refayimi.

¹⁹ Daudi akanya agend'idôsa Nyamubâho, erhi: «Ka ngend'i lwîsa Abafelistini, ka wabahira omu maboko gâni mbahime?» Nyamubâho anacibwîra Daudi, erhi: «Kanya osôkere yo, bulya kwo binali, Abafelistini nabahizire omu maboko gâwe.»

²⁰ Daudi anacijà aha Baali-Perazimi, Daudi anacihimiraho. Daudi anaciderha, erhi: «Nyamubâho anahenangwire abashombanyi bâni kula amîshi gahenangula ebigacisire.» Okola kwo kwarhumire ahôla bahayîrika izîno lya Bali-Perasimi.

21 Abaflistini banacijandika empivu zâbo ahôla, Daudi n'engabo yâge bayisha ahôla bazigukumba banazigendana.

22 Abaflistini bashub'iyisha barhabîre kandi bashandabana omu kabanda ka Refayimi.

23 Daudi akanya ashub'igend'idôsa Nyamubâho, naye amushuza, erhi: «Orhasôkaga, ci obayubuke obayîshe emugongo olunda lw'emirhi y'emiforsadi.

24 Hano onayumva olubî enyanya ly'eyôla mirhi, onacirhunike ho na halya kuli bo, bulya Nyamubâho ayisha akushokolîre, oshandabanye eyôla ngabo y'Abaflistini.»

25 Daudi anacijira kulya Nyamubâho ana-mubwîraga, ahima abôla Baflistini kurhenga e Geba kuhika e Gezeri.

6

*Omucîmba gw'amalaganyo gwahêkwa e
Yeruzalemu*

1 Daudi anacishubishûbûza engabo y'abalwî bâge boshi omu Israheli, bahika omu balume bihumbi makumi asharhu.

2 Daudi boshi n'engabo yali kulikire, barhôla enjira yâbo kurhenga e Baale-Yûda, mpu bagend'iynamula eyôla munda omucîmba gw'amalaganyo gwa Nyamubâho, ogwayîrikagwa izîno lya «Nyamubâho, Nyakasane w'Emirhwe obwârhîre kuli bakerubi.»

3 Ogwo mucîmba gwa Nyamuzinda banacighira omu ngâlè mpyâhya, bagurhenza omu nyumpa ya Abinadabu, kuhika oku

karhondo. Uza boshi na Ahiyo, bo bayishaga bagendêsa eyôla ngâlè mpyâhya.

⁴ Bayirhenza omu nyumpa ya Abinadabu eyali oku karhondo, erhi omucîmba gwa Nyamubâho gunaligimwo; Ahiyo ashokolera ogwôla mucîmba na Uza ajà agenda eburhambi bw'omucîmba.

⁵ Naye Daudi boshi n'engabo ya bene Israheli, bakulikira bayisha basâmira Nyamubâho, banajà baziha ebizihwa bya ngasi lubero, by'emirhi y'ensindani, ebitari, ennanga, engoma, na ngasi bindi bya bulenga banahashire okukuzamwo Nyamubâho.

⁶ Erhi bahika aha câno ca Nakoni, Uza alambûla okuboko mpu agwârhirizemwo omucîmba gw'amalangayo* bulya enkafu zàli zigudwîrhe luhengu.

⁷ Oburhè bwa Nyamubâho bwanaciyâka bwenêne kuli Uza, Lungwè anacimulambika okw'idaho erhi ecôla citumule cirhuma, afîra ahôla, aha burhambi bw'omucîmba gw'amalaganyo gwa Nyamubâho.

⁸ Daudi ababala bwenêne erhi okwôla Nyamubâho anayîrhaga Uza kurhuma. Ciru ahôla alinda ahayîrika izîno mpu ho hakola aha «kurhingamirwa kwa Uza».

⁹ Daudi ayôboha bwenêne Nyamubâho kurhenga agôla mango; anaciderha erhi: «Kurhi omucîmba gwa Nyamubâho gwankaja emwâni wâni?»

* **6:6 6, 6** Omucîmba gw'Amalaganyo gurhahumagwakwo na ngasi ye. Ntâye zankaguyêgîre nk'abadâhwa barhacigubwîka. Uza agomera ntyo Nyakasane.

10 Daudi arhacilonzagya okuhêka ogwôla mucîmba gwa Nyamubâho emwâge, omu lugo lwâge. Daudi anaciguhêka emwa Obededomi w'e Gati.

11 Ogwôla mucîmba gw'amalaganyo gwanacibêra aha mwa Obededomi w'e Gati myêzi isharhu, Nyamubâho anacigisha bwenêne enyumpa ya Obededomi, naye yêne.

12 Banacigend'ibwîra Daudi mpu ka wakamanya, kali Nyamubâho anagishire Obededomi na ngasi ehi anajira hyoshi erhi gulya mucîmba gw'amalaganyo gurhuma. Daudi akanya agend'irhôla gulya mucîmba gw'amalaganyo anagusôkana emwâge, aguhêka omu lugo lwâge n'obusîme bunene.

13 Erhi ababarhuzi bw'ogwo mucîmba gwa Nyamubâho bayûs'igenda magulu ndarhu, banacirherekêra enkafu n'akanina kashushagîre.

14 Daudi ayisha asâma n'emisî yâge yoshi, anali ayambîrhe omwirhêro gw'enondwè.

15 Daudi haguma na bene Israheli boshi banacihêka omucîmba gw'amalaganyo gwa Nyamubâho n'obusîme bunene bwenêne, emishekera yayisha yabûhwa.

16 Agôla mango omucîmba gwa Nyamubâho gwajaga omu lugo lwa Daudi, Mikala mwâli wa Saulu, agend'iyunama aha kabonezo mpu alola, n'erhi acîbona kurhi Daudi ahamira anajà asâmira Nyamubâho, nyamunyere amugaya emurhima gwâge.

17 Erhi babà bamahisa bamanadêkereza ogwôla mucîmba gw'amalaganyo ga Nyamubâho omu karhî k'enyumpa y'ihekereza Daudi ali

amaguyûbakira, Daudi ahêra Nyamubâho enterekêro y'embâgwa n'ey'omurhûla.

¹⁸ Erhi ayûsa okurherekêra ezôla nterekêro z'embâgwa n'ez'omurhûla, agisha olubaga oku izîno lya Nyamubâho, Nyamuzinda w'Emirhwe.

¹⁹ Ajà agabira olubaga lwa bene Israheli boshi, omulume n'omukazi, ngasi muguma ajà ahâbwâ obuntu, ecihimbi c'ecituntume c'emizâbîbu. Olubaga Iwanacishubira ngasi muguma omu mwâge.

²⁰ Daudi mpu akolaga ahindamuka agend'igisha omulala gwâge, Mikala mwâli wa Saulu anacijà emunda ali, amubwîra, erhi: «Nêci nabwinage omwâmi w'Israheli acihêka irenge ene la. Owajaga acîbwîkûla kulya embere z'abajà n'abajà-kazi, nka kulya omuntu wa bushabusha akanacîbwîkûla.»

²¹ Daudi anacishuza Mikala, erhi: «Nasâmiraga embere za Nyamubâho, okuli oku izîno lya Nyamubâho ozîne, owantonyagya kulusha sho, na kulusha enyumpa ya sho, kuhika anyîmika mwâmi w'Israheli lwo lubaga lwa Nyamubâho, nakayôrha nasâmira embere za Nyamubâho.

²² Ciru nacinyihya okurhalusire ahôla. Nêci omu masù gâwe nanabonekana nka muntu wa busha, ci embere z'abôla bajà-kazi odesire, nakuzibwa nka muntu mukulu.»

²³ Oyôla Mikala mwâli wa Saulu ayish'ifâ bugumba arhabona mwâna.

¹ Erhi Daudi abâga akola adekerîre bwinjâ aha mwâge, na Nyamubâho amamurhamûlaga bulya amamulikûza oku bashombanyi bâge bali bamugosire boshi,

² mwâmi Daudi anacibwîra omulêbi Natani erhi: «K'obwîne nâwe okûla; niono nyûbaka omu nyumpa y'enshebeye, n'omucîmba gw'amalaganyo ga Nyamubâho gwagal'ibêra omu ihêma.»

³ Natani ashuza, mwâmi Daudi, erhi: «Kanya ogend'ijira nk'oku omurhima gwâwe gunakubwîzire, bulya Nyamubâho okugashanire».

⁴ Muli obwôla budufu bônene, akanwa ka Nyamubâho kanacirhinda kuli Natani kaderha, erhi: «Kanya oj'ibwîra mwambali wâni Daudi, erhi:

⁵ “Mpu akanwa ka Nyamuzinda kadesire ntyâla: ka we wakanyûbakira enyumpa nâbêramwo?”

⁶ “Bulya ntasâg'ihanda omu nyumpa ciru n'eriguma kurhenga halya narhenzagya bene Israheli e Mîsiri kuhika ene; ci nakaz'ibêra omu ihêma n'aha mbuga”.

⁷ “Agôla mango najaga nagenda na bene Israheli boshi, ka hali mucîranuzi muguma omu bacîranuzi b'Israheli balihîrwe okuyâbula olubaga lwâni Israheli, ka hali oyu nadôsize nti: Cirhuma orhanyûbakira enyumpa y'enshebeye?”

⁸ “Bunôla ojag'ibwîra mwambali wâni Daudi ntyâla: Erhi mpu oku akanwa Nyamuzinda kadesire kw'oku: Niene nakurhenzagya ebulambo erhi oyâbula ebibuzi, nakwîshoga nti obè mwâmi w'olubaga lwâni Israheli”;

⁹ “nyôrha ndi nâwe omu majira gâwe goshi. Namalîre na ngasi bashombanyi banali bakuzongolosire boshi, izîno lyâwe nalihêka irenge nka mazîno g'abandi bakulu ba hano igulu”.

¹⁰ “Olubaga lwâni nalusingira ecihugo, Israheli nêci namuyûbasize anafumbamira arhacilâla ajuguma erhi abâna b'abashombanyi bâbo bàrhuma barhakacibahumakwo aka mîra”.

¹¹ “Kurhenga amango nayîmânîkaga abacîranuzi omu lubaga lwâni lw'Israheli, nakuluhwîre erhi nkufumya abashombanyi bâwe boshi. Na Nyamubâho akumanyisize oku ye okola wakuyûbakira enyumpa”.

¹² “Mango ensiku zâwe zaheka, na hano os-hanga bashakulûza bâwe ekuzimu obûko bwâwe nabuhêka enyanya, n'obwâmi bwâwe nabuyîmika bwinjà, omwâna w'enda yâwe mutugike omu bwâmi bwâge”.

¹³ “Oyo mwâna ye wayîsh'iyûbaka enyumpa oku izîno lyâni, nâni nayîmânîka obwâmi bwâge busimbe ensiku zoshi”.

¹⁴ “Oku bwâni, nâbà ïshe naye abè mugala wâni. Erhi akajira okubî nanamuhîmbaguza n'empîmbo z'akîrumè, nanamuhà n'ebifundo, birya omuzîre akanahà omwâna wâge”.

¹⁵ “Cikwône ntankamunyaga obwâmi bwâni nka kulya nabunyagaga Saulu namurhenza embere zâni”.

¹⁶ “Enyumpa n'obwâmi bwâni byayôrha ho ensiku zoshi embere zâni, n'entebe y'obwâmi bwâwe yasimba ensiku zoshi.”»

¹⁷ Natani anacibwîra Daudi ebyôla binwa byoshi nk'oku anabonekeragwa omu bilôrho.

Omusengero gwa Daudi

¹⁸ Daudi anaj'ishenga Nyamubâho, anaciderha, erhi: «Yâgirwa niono ndigi muntu muci, n'omulala gwâni guligi muci obôla wandaganya okungana aha.

¹⁹ N'okola kuciri kunyi omu masù gâwe yâgirwa Nyamubâho; wadesire n'ebiyêrekîre omulala gwa mwambali wâwe omu nsiku zayisha, wêne orhabiri oku lyo linali irhegeko ly'omuntu eryo yâgirwa Nyakasane.

²⁰ Bicigi Daudi ankaciderha bilushire aho? Wêne omanyire mwambali wâwe bwinjâ yâgirwa Nyamubâho.

²¹ Akanwa kâwe n'obwinjâ bw'omurhima gwâwe, byo birhumire ojira agâla minjâ goshi, byo birhumire onagamanyîsa mwambali wâwe yâgirwa.

²² Kuli okwôla organze, yâgirwa Nyamubâho, bulya ntâye oli akâwe na ntà wundi Nyamuzinda aha nyuma zâwe, omu kulola ebi rhwanayumvîrhe n'amarhwîri gîrhu.

²³ Ndi oli nka olubaga lwâwe, ndi oli nka Israheli yâgirwa, ishanja liguma toro eri alijirîremwo eby'okurhangâza, bunguke bw'igulu burhuma. Wakungusha embere z'olwo lubaga warhenzagya e Mîsiri, amashanja na banyamuzinda bâbo bw'obwîhambi.

²⁴ Nêci yâgirwa wasinzire wêne olubaga lwâwe Israheli mpu luyôrhe lwâwe ensiku zoshi, mpu na nâwe, yâgirwa Nyamubâho, oyôrhe ôbà Nyamuzinda walo.

²⁵ Na bunôla yâgirwa Nyamubâho, Nyamuzinda, ebyôla binwa waderhaga kuli

mwambali wâwe n'oku mulala gwâwe, birhume wabalanga ensiku zoshi, onabajire nka okwôla onabalaganyize.

²⁶ N'izîno lyâwe lije irenge ensiku zoshi muli ebi binwa: Nyamubâho w'Emirhwe, yêne ye Nyamuzinda w'Israheli. N'enyumpa ya mwambali wâwe Daudi efumbamire bwinjà embere zâwe.

²⁷ Bulya wêne, yâgirwa Nyamubâho w'Emirhwe, Nyamuzinda w'Israheli, wakumanyisagya mwambali wâwe wamubwîra erhi: Niene nakuyûbakira enyumpa co carhumire mwambali wâwe abona omurhima gw'okukuhisakwo guno musengero.

²⁸ Na bunôla Yâgirwa Nyamubâho, wêne we ôbà Nyamuzinda n'ebinwa byâwe bibà by'okuli. Lêro wêne wabwîraga mwambali wâwe akôla kanwa k'omulagi.

²⁹ Bunôla ogishage yâgirwa ogwôla mulala gwa mwabambali wâwe, lyo gukaz'iyôrha guli ensiku zoshi embere zâwe. Bulya yâgirwa Nyamubâho, wêne wakuderhaga, na kuli ogwo mugisho gwâwe enyumpa ya mwambali wâwe yayôrha ngishe ensiku zoshi.»

8

Oku Daudi ahimaga amashanja

¹ Enyuma ly'aho Daudi ahima Abafelistini. àbagendesa ebifukamiro. Daudi abahima bwenêne anabanyaga amarhwâli gâbo goshi.

² Ahima n'abantu b'e Mowabu, boshi abagwishiza oku idaho anabalambûlira kwo omugozi. Baguma abalambûlirakwo migozi ibirhi,

erhi bo bafà abâla, abandi abalambûlirakwo omugozi mugumagumà erhi mwe ntacimuyîrhe mwâlama. Ntyo abôla banya Mowabu bashuba bajà ba Daudi, abagwâsirwe okukamurhûla eby'omushigo.

³ Daudi ahima Hadadezeri, mugala wa Rehobu, mwâmi w'e Soba, amuhima erhi akola ahika oku lwîshi lwa Efrata.

⁴ Daudi amunyaga barhabâzi cihumbi na magna gali nda ga banyakulwa n'ebiterusi, amunyaga na bandi barhabâzi bihumbi makumi abirhi, bo barhabâzi bayisha bagenda n'amagulu. Daudi atwa ebiterusi byâbo byoshi emisî. Ci kwônene asigalanamwo igana lyône.

⁵ Abanya-Sîriya b'e Damasko bayisha mpu bakola bal'irhabala Hadadezeri, oyôla mwâmi w'e Soba. Muli abôla banya-Sîriya Daudi abayîrhamwo bantu bihumbi makumi abirhi na bibirhi.

⁶ Daudi ayîmika abarhambo n'abasirika omwôla Sîriya y'e Damasko, na ntyo abôla bantu banya-Sîriya bashuba barhumisi bâge banakaz'imurhûla eby'omushigo. Nyamubâho ayimangira Daudi omu majira gâge goshi.

⁷ Daudi arhôla empenzi z'amasholo abôla bene Hadadezeri bâli bagwêrhe, azihêka e Yeruzalemu.

⁸ Omu bishagala bya Hadadezeri biderhwa Betaha na Berotayi, mwâmi Daudi ahagulamwo ebyûma by'amarhale mwandu.

⁹ Erhi Toî, mwâmi w'e Hamati ayumva oku Daudi anahimire Hadadezeri n'emirhwe yâge yoshi,

¹⁰ arhumâ omugala Yorami mpu agend'ilamusâ Daudi anamuvuge omunkwa

bulya anatuzirekwo Hadadezeri entambala anamuhima, bulya Toî na Hadadezeri barharhenzanyagyakwo ntambala; Yorami ayisha adwîrhe orhubêhè n'ebindi byankizo by'amasholo n'amarhale abisholôlera Daudi.

¹¹ Daudi arhôla ebyôla birugu abirherekêra Nyamubâho, kuguma na ngasi gandi masholo n'amarhale ali amanyaga emwa agandi mashanja ali amâhima.

¹² Agôla mashanja galigi bantu b'e Sîriya, abantu b'e Mowabu, bene Amoni, Abafelistini, bene Amaleki n'ebi ahagulaga emwa Hadadezeri, mwâmi w'e Rehobu n'e Soba.

¹³ Daudi, nêci izîno lyâge lyajà irenge amango ahimiraga abantu b'e Edomu omu kabanda k'Omunyu, bali bihumbi ikumi na munâni.

¹⁴ Omwôla Edomu ayûbasamwo abarhambo b'abasirika na ntyo abantu b'e Edomu boshi babà bajà ba Daudi. Nyamubâho ajayimangira Daudi omu majira gâge goshi.

Oburhegesi bwa Daudi

¹⁵ Daudi ayîma ntyo omu Israheli mwoshi, n'olwo lubaga lwâge loshi akaz'ilutwira olubanja n'obushinganyanya.

¹⁶ Yowabu mugala wa Seruya, ye wali murhambo kashala w'abalwî ba Daudi, naye Yehoshafati mugala wa Ahiludi ye wali murhindisi w'emyandiko.

¹⁷ Sadoki, mugala wa Ahitubu, boshi na Ahimeleki mugala w'Abiyatari bo bali badâhwa. Na Seraya ye wali mwandisi.

18 Benayahu, mugala wa Yehoyada abà murhambo w'abanya-Kereti n'Abapeleti, bagala ba Daudi bajà omu mukolo gw'obudâhwa.

9

Obwinjà bwa Daudi kuli mwene Yônatani

1 Daudi anacidôsa erhi: «Ka hali omuntu ocisigire w'omu mulala gwa Saulu, mmunjirîre aminjà erhi Yônatani orhuma?»

2 Mw'agôla mango hali murhumisi muguma w'omu mulala gwa Saulu, izîno lyâge ye Siba. Banacyisha bamudwîrhe emunda Daudi ali, mwâmi anacimudôsa, erhi: «Ka we Siba bulya?» Naye Siba amushuza, erhi: «Nêci mwambali wâwe ono waliha.»

3 Mwâmi amudôsa, erhi: «Ka ntà muntu wasigîre w'omu mulala gwa Saulu nkamuyêreka aminjà gali nka aga Nyamubâho». Siba anacishuza mwâmi erhi: «Hacisigîre mwene Yônatani, mwâna walemire amagulu gombi.»

4 Mwâmi anacidôsa erhi: «Ngahi ali?» Siba anacishuza mwâmi, erhi: «Abà aha mwa Makiri, mugala wa Amieli w'e Lo-Debari».

5 Daudi amurhuma mpu agend'igirhôla oyôla mwâna aho mwa Makiri g'Amieli w'e Lo-Debari.

6 Erhi ahika hali mwâmi Daudi, Mefibali, mugala wa Yônatani mwene Saulu olya mwâna yêshi afukama afukamiriza. Daudi anacimuyakûza, erhi: «Mefibali!» Naye ashuza erhi: «Yâgirwa niono mwambali wâwe.»

7 Daudi anacimushuza, erhi: «Orhayôbohaga cici, bulya nalonza okukujirira aminjà erhi sho Yônatani orhuma. Nakugalulira amashwa ga

shakulu wâwe Saulu goshi, nâwe wêne ngasi mango wâkàlira oku cîbo câni».

⁸ Mefibali anayûnamiriza afukama aderha erhi: «Mwambali wâwe aligi muntu muci mpu wanganlamira nie nkola ncibêra kabwa?»

⁹ Okubundi mwâmi Daudi anacihamagala Siba, olya murhumisi wa Saulu anacimbwîra, erhi: «Ngasi ebi omulala gwa nnawinyu Saulu gwana-jiraga, na ngasi ebi yêne anali agwérhe byoshi mbihîre mwene nahamwinyu.

¹⁰ Wakamuhingira amashwa gâge woyo mweshi n'abâna bâwe, n'abarhumisi bâwe, wakaz'imuhumbulira ntyo ebi omulala gwâwe gwakalyamwo omugati; ci konene Mefibali oyo mwene nnâhamwinyu akaz'ilira oku cîbo câni.» Oyôla Siba ali agwérhe bagala ikumi na barhanu, na barhumisi makumi abirhi.

¹¹ Siba ashuza mwâmi Daudi erhi: «Yâgirwa mwambali wâwe ajira nk'okwôla nnawîrhu ana-murhegesire.»

Mefibali akaz'ilira oku cîbo ca Daudi nka muguma omu bâna bâge.

¹² Mefibali ali agwérhe omwânarhabana murhò, izîno lyâge ye Mika. Na ngasi bantu banabâga aha mwa Siba boshi bali barhumisi bâge.

¹³ Mefibali ali ayûbasire aha Yeruzalemu akazâg'ilira oku cîbo ca mwâmi anali alemire amagulu gombi.

10

Ecijâci oku baganda ba Daudi

¹ Oku byarhondîre kw'oku: Omwâmi w'Abamoniti anacifà, omugala Hanuni ayîma ahâli hâge.

² Daudi anaciderha erhi: «Nacîyêrekana muntu mwinjâ embere za Hanuni, mwene Nahashi, nka kulya îshe naye anali muntu mwinjâ kuli nie». Daudi anacirhuma abagend'irhûlîriza Hanuni kuli obwôla bufîre bw'îshe. Abôla bambali ba Daudi bahika omu cihugo ca bene Amoni.

³ Ci kwônene abarhambo b'ecôla cihugo ca bene Amoni banacibwîra nnâhamwâbo Hanuni, mpu: «Ka omanyire mpu Daudi kukuza okûla akuzize sho ene arhuma abayish'ikurhûlîriza? K'okûla kurhali kuyîsh'iyunja olugo abone ngahi halembu muli lwo na ngahi ankahashig'ilugwârhira, kali kwo kurhumire abâla bambali bajà eno?»

⁴ Okubundi Hanuni anacigwârha balya bambali ba Daudi, anacibamômola obwânwa luhande, emishangi yâbo bajà bayibera mpande kuhika oku lurhungu bagali balîka mpu bagendage.

⁵ Omwanzi banacigurhomya Daudi mpu kwo byabîrage ntyo; naye ho na halya alîka entumwa yagend'ilâba kurhi bayôsire bulya bayishire balubire n'enshonyi bwenêne; mwâmi arhuma mpu bababwîre oku: «Babere aha Yeriko kuhika obwânwa bwâbo bushub'imera bagaligaluka.»

Entumba ntanzi n'Abà-Amoniti

⁶ Abamoniti babona oku bônene bacîshombanyisize emunda Daudi ali, banacigend'iyinjibana abasirika babarhabala okulwa emwa Abaramiya b'e Bet-Rehobu n'emwa Abaramiya b'e Soba boshi bahika omu

bantu bihumbi makumi abirhi bya basirika bajà balambagira n'amagulu. Omwâmi w'e Maaka abahà basirika cihumbi nayo engabo y'e Tobi yajira basirika bihumbi ikumi na bibirhi.

⁷ Daudi amanya oku nt yo kwo bakomekîre, anacilika omurhambo Yowabu n'engabo ngasi banali balwî ba burhwâli boshi.

⁸ Nayo engabo ya bene Amoni, yahuluka, yatwa olugerêro oku muhango gw'olugo. Nabo abasirika b'e Aramiya y'e Soba, ab'e Rehobu, n'ab'e Tobi, boshi batwa olugerêro omu kabanda.

⁹ Erhi Yowabu abona oku bacîgabire mpu bamuyîshe embere n'en yuma, Yowabu anacicîshoga abasirika b'entwâli omu bene Israheli abahira murhwe muguma embere za bene Aramiya.

¹⁰ Abandi basigalaga anacibabwîra oku burhegesi bw'omulumuna Abishayi, naye abahira oku cigamba embere za bene Amoni.

¹¹ Yowabu anacibwîra Abishayi, erhi: «Nka wakabona oku Abaramiya bali bazibu kundusha wanayisha ontabâle, na erhi akabà bene Amoni bo bali bazibu kukulusha nâni nanayîsh'ikurhabâla.

¹² "Ozibuhe rhubayêreke oku rhunali ntwâli za kulwîra olubaga lwîrhu, n'olugo lwa Nyamubâho, Nyamuzinda wîrhu, naye yêne Nyamubâho anajiraga ngasi bindi anabwîne binjâ embere zâge."».

¹³ Okubundi Yowabu ayisha akomekîre n'engabo yâge akolaga al'ilwîsa abanya-Aramiya n'erhi bamubona bakûla omulindi bacîyâkira.

¹⁴ Nabo bene Amoni erhi babona oku abâ-Aramiya bayâsire, nabo bacîyâkira bacîshubirira

omu lugo lwâbo. Yowabu arhabâluka ebwa matabâro, eyo munda ajag'ilwikiza abà-Amoniti, ashubira e Yeruzalemu.

Abà-Aramiya bahimwa

¹⁵ Abà- Aramiya erhi babona oku bahimiragwe na bene Israheli, bashub'ishûbûzanya boshi haguma.

¹⁶ Hadadezeri arhuma entumwa yagend'ishûbûza abandi ba-Aramiya bayûbakaga erindi ishiriza ly'olwîshi, banahika aha Helami, bali badwîrhwe na Shobaka ye wali murhambo w'engabo ya Hedadezeri.

¹⁷ Banacibwîra Daudi ogwôla mwanzi, naye erhi ayûs'ishûbûza engabo ya bene Israheli yoshi, ayikira Yordani, ahika aha Helami. Abaramiya batwa ecigamba, bakoza entambala kuli Daudi.

¹⁸ Ci kwônene Daudi n'engabo yâge ya bene Israheli bahima abà-Aramiya, bakûla omulindi bakola bayâka. Daudi ayîrha biterusi bya ngâlé magana gali nda za bene Aramiya, abayîrhamwo n'abasirika banyakulwîra oku biterusi bantu bi-humbi makumi anni. Olwo lusiku, Daudi atumirha n'omurhambo wâbo Shobaka, anafà ho na halya.

¹⁹ Erhi abâmi balikola bashiga Hadadezeri babona oku Israheli amabahima bayisha bahûna obwonjo, bashiga bene Israheli, abà-Aramiya bagokôla barhaciîraga barhabâla Abaamoniti omu kutula entambala.

11

*Entumba ya kabirhi n'Abà-Amoniti. Obugonyi
bwa Daudi*

¹ Cihumba-mwâka, gala mango abâmi barhabâla, Daudi arhuma Yowabu haguma n'enganda yâge n'Israheli yêshi: banigûza bene Amoniti, bagwîka omurhi gwâbo embere za Raba. Daudi erhi asigîre aha Yeruzalemu.

² Erhi kubà bijingo Daudi azûka, ajà ageragera omu lusò lw'enyumpa yâge; oku ajà acîgezageza ntyo, alangira omukazi adwîrhe acîshuka; n'oyo mukazi ali w'iranga.

³ Daudi aj'idôsa emyanzi y'oyo mukazi, bamuwíra, mpu: «Ye Betisheba', mwa Eliyamu, mukà Uriya w'e Hiti!»

⁴ Daudi arhuma abaganda, baj'imulêrha. Nyamukazi ayisha, balâla bo na Daudi n'okusiga aciyûs'irhenga omu mugongo.

⁵ Nyamukazi arhôla izîmi, arhumiza Daudi, erhi: «Lyabire izîmi!»

⁶ Lêro, Daudi arhumiza emwa Yowabu, erhi: «Ontumire Uriya w'e Hiti.» Yowabu arhuma Uriya emwa Daudi.

⁷ Erhi Uriya ahika hali Daudi, Daudi arhondêra okumudôsa emyanzi ya Yowabu, ey'engabo n'amatabâro.

⁸ Buzinda Daudi abwîra Uriya, erhi: «Jaga emwâwe, okalabe amagulu.» Uriya ahuluka omu ndâro bamukulikiza n'ibimbi ly'oku cîbo c'ebugale.

⁹ Cikwône Uriya alâla omu lusò lw'endâro haguma n'abaganda ba nnawâbo, arhajaga emwâge.

10 Baj'ikubwîra Daudi, mpu: «Uriya arhajîre emwâge.» Daudi adôsa Uriya, erhi: «K'arhalî kubalamuka wacibalamuka? Cici carhumire orhaj'emwâwe?»

11 Uriya ashuzâ Daudi erhi: «Muhanyi obwînage oku omucîmba gwa Nyakasane omurwana gw'Israheli n'ogwa bene Yûda omw'ihêma balibalâla. Nnawîrhu Yowabu n'enganda yâge balibalâla omu lubala, ka nie nkolaga naj'omu mwâni ndye, nnywe nnangwîshîre* rhwêne mukânie! Ncîgashire Nyakasane ozîne na nâwe wêne oku ntakahira najira nt yo.»

12 Lîro Daudi abwîra Uriya erhi: «Orhajaga ngahi, oshub'ibêra hano ene n'irhondo na nakuyémérera ohûmûke.» Ntyo Uriya abêra e Yeruzalemu olwo lusiku. Bwaca sêzi,

13 Daudi ahamagala Uriya mpu alyè ananywe embere zâge, amulalusa. Erhi kubà bijingo, Uriya ahuluka, aj'igwîshira kandi halya haguma n'abalalîzi, arhajaga kandi emwâge.

14 Kandi lyabà sêzi, Daudi ayandikira Yowabu amaruba, agahà Uriya mpu amuhêkerego.

15 Ayandikamwo erhi: «Oshokoze Uriya halya obwîne entambala eri ndârhi bwenêne, mugal'icîtunda enyuma zâge: bamulashe afè.»

16 Yowabu, ye wali ogosire ecishagala, ahira Uriya ahantu ali amanyire oku banyamurasa badârhi bahali.

* **11:11 11, 11** Daudi alonza Uriya ayêgere mukâge. Nyamukazi akabà izîmi, bayish'icîkebwa oku linali ly'ibà Urîya. Amango g'amatabârô omusirika arhakajîre omu mwa mukâge. Lyâli irhegeko eryo kuli okwo. Lolà 1 Sam 21, 5.

17 Ben'ecishagala bashagamuka, barhêra Yowabu. Bajira enkumba omu ngabo, omu nganda ya Daudi, Uriya w'e Hiti naye abafamwo.

18 Yowabu anacimanyîsa Daudi ebyabîre byoshi oku ntambala.

19 Abwîra olya muganda erhi: «Hano oyûsa waganîrira mwâmi ebyabîre byoshi oku ntambala,

20 “erhi wakabona akaliha agali nakubwîra, erhi: Cici carhumaga mwayegera bwenêne olugo ene muli oku ntambala? Ka murhamanyiri oku banalikire emyampi enyanya ly'ecôgo?”

21 “Ndi wayîrhaga Abimeleki mwene Yerubali? K'arhali mukazi wamubandaga olusho enyanya ly'ecôgo, k'arhafiraga e Tebesi? Cici carhumaga mwayegera bwenêne ecôgo? Oderhe erhi: Mwambali wâwe Uriya w'e Hiti naye anafîre.”

22 Erya ntumwa yanacigenda, n'erhi ehika yashambalira Daudi emyanzi yoshi Yowabu amurhumaga. Daudi akalihira Yowabu, abwîra olya muganda erhi: «Cici carhumaga mwayegera bwenêne ecôgo c'olugo ene mukola mwalwa entambala? Ka murhamanyiri oku banalikire emyampi enyanya ly'ecôgo? Ndi wayîrhaga Abimeleki mwene Yerubali? K'arhali mukazi wamubandaga olusho enyanya ly'ecôgo, k'arhafiraga e Tebesi? Bulya gurhi mwayegeraga ecôgo c'olugo?»

23 Olya muganda ashuzza Daudi erhi: «Kwo kuderha oku abo bantu bâli bazibu kurhulusha, barhujalabukakwo kuhika omu mashwa; nîrhu rhwamabakwamukakwo kuhika oku c'olusò.

24 Cikwône enfôla miherho zamarhulashira enyanya y'ecôgo. Co carhumire basirika bâwe

baguma baguma bafà, balimwo Uriya w'e Hiti.»

²⁵ Ago mango Daudi abwîra erya ntumwa, erhi: «Yumvagya oku wayîsh'ibwîra Yowabu: "Mpu omanye okwo kurhakufudusagya. Oku matabâro, engôrha eyôrha ekuba baguma na baguma olunda n'olundi. Ocihangâne, olwîse olwo lugo, onaluherêrekeze. Ntyo wanamujira bushiru"».

²⁶ Erhi mukà Uriya ayumva oku ibà anafîre, ajà omu mishîbo.

²⁷ Erhi emishîbo ehwa, Daudi arhumiza mpu bacimulerhera olya mukazi, amuheba omu mwâge, ashuba mukâge, amuburhakwo omurhabana. Eco cijiro cagayîsa Nyamubâho.

12

Natani akalihira Daudi. Daudi acîyûnjuza

¹ Mw'ezo nsiku, Nyakasane arhuma omulêbi Natani emwa Daudi. Erhi ajà aha mwâge, amubwîra, erhi: «Hali bantu babirhi omu cishagala ciguma, muguma mugale, owundi mukenyi.

² "Omugale àli agwêrhe bintu binji, aha bisungunu, aha binene".

³ "Omukenyi yêhe erhi ajira hibuzi hyâge higuma hyône, n'ehyo hibuzi kugula ahigulaga. Ahishîbirira bwinjâ nnahyo, akahiyâbula, hyaja hyakula haguma naye n'abâna bâge; hyakâlyâ kw'ebi alya, hyakânywêra kabehe kaguma naye, hyakamulâla aha burhambi: kwo hyâli nka mwâli wâge".

⁴ "Lêro olya mugale ajakwo ecigolo. Olya mugale erhi abona kulya, aderha mpu arhahaza omu bintu byâge lyo ashêgera omwîra wâge.

Akanya emw'olya mukenyi, amuzimba hirya hibuzi hyâge, ahishêgera omwîra wâge.”»

⁵ Daudi erhi ayumva ntyo, akunirira oyo muntu wajiraga ntyo bwenêne, abwîra Natani, erhi: «Mbotumirha Nyamuzinda ozîne, arhabè oyo muntu wajiraga ntyo, akwânîne olufù!

⁶ “Alyûle eco cibuzi câni; bulya anajizire ebirhankajirwa, abula n'olukogo.”»

⁷ Léro Natani abwîra Daudi, erhi: «Oyo muntu ye we! Ntyo kwo Nyakasane Nyamuzinda w'Israheli adesire: “Nakushîzire amavurha, nakujira mwâmi w'Israheli, nakukûla omu maboko ga Saulu”,

⁸ “nalikirira nnawinyu mpu lyo omurhegeka, bakâge boshi wabarhegeka, nakuhà enyumpa y'Israheli n'eya Yûda, n'akabà obwîne oku ebyo byanyihire, ntâco ntakuyûshûlire”.

⁹ “Cici carhumire wagayaguza akanwa ka Nyakasane, wajira n'ebi arhasîma? Cici carhumire wayîrha Uriya w'e Hiti, wamuyirhisa n'engôrho Abamoniti, na ntyo warhôla mukâge?”

¹⁰ “Kurhenga ene engôrho* erhakacileka enyumpa yâwe, bulya wangayaguzize, na bulya wayansire mukà Uriya w'e Hiti wamujira mukâwe”.

¹¹ “Ntya kwo Nyakasane adesire: Omu nyumpa yâwe mwo na nénê mwo nakuzûkiza obuhanya. Narhôla erhi wanasinza, mbahe owundi mulume, abajire bakage erhi lyanabasha”.

¹² “Ebi wajizire byoshi, wabijizire bufunda, ci niehe nkola nakuyêreka byo erhi Israheli yêshi

* **12:10 12, 10** Ebyo binwa bidesire okufà kw'abâna ba Daudi: Amoni, Absalomu na Adoniya.

asinza n'izûba lyabasha!"»

¹³ Daudi abwîra Natani, erhi: «Najirîre Nyakasane ecâha!» Naye Natani abwîra Daudi, erhi: «Oku bwâge, Nyakasane akubabalire ecâha câwe, orhacife.

¹⁴ "Cikwône, bulya wajâcîre Nyakasane, oyo mwâna wâwe yeki wafâ."»

¹⁵ Natani agenda, acijira emwâge.

Olufù lw'omwâna wa Betisheba'. Okuburhwa kwa Salomoni

Nyakasane ahâ olya mwâna Daudi aburhagakwo mukà Uriya ibeza, e ndwâla nkali yamurhibukira.

¹⁶ Daudi ashenga, alakira omwâna embere za Nyamuzinda: akalâla nt yo n'okulegerera arhaliri bici, aj'omu mwâge, alâle agwîshîre oku idaho bûmu.

¹⁷ Abarhonyi b'aha mwâge barhamurhengagaho mpu bamuzûse, akacilahirira, ciru n'okuderha mpu akaheba obulye ekanwa haguma nabo, kwamuyabira.

¹⁸ Oku lusiku lwa kali nda, omwâna afâ. Bambali ba Daudi bayôboha okumumanyisa oku omwâna anafîre. Bacîjamwo baderha erhi: «Ene omwâna aciri mugumagumà, rhwalimubwîzire ci arharhudumizize. Kurhigi lêro rhukolaga rhwamubwîra oku omwâna afîre? Hali amango akakola amaligo.»

¹⁹ Daudi alangira oku abambali bali bahwehw-erhezanya bône na nnene, kuhika aho amanya oku omwâna anafîre. Daudi adôsa bambali bâge, erhi: «K'omwâna anafîre?», nabo bamushuza, erhi: «Nêci, afîre.»

20 Ago mango Daudi azûka, acîshuka, acîshîga ahingûla n'emyambalo. Okubundi aj'omu ka-Nyamuzinda afukama. Erhi agaluka emwâge, aderha oku bamuhè ebiryo; arhondêra okulya.

21 Abambali bamudôsa erhi: «Bici wakâg'ijira halya? Ene omwâna aciri azîne, waleka okulya, wagendekera okulaka. Buno omwâna ànafire wamagangamuka, wamarhôndêra n'okulya.»

22 Ashuza erhi: «Amango omwâna aciri azîne, naleka okulya, narhondêra n'okulaka, bulya nakâg'iderha erhi: Ndi omanyire? Ka harhali amango Nyakasane ankanfà lukogo n'oyo mwâna alame.

23 Léro buno anafirage bicigi byarhuma nacîshalisa? Ka kugalula nacimugalula? Nie nkola nâmamushimâne, ci yêhe arhakacigaluka emunda ndi.»

24 Daudi arhûliriza mukâge Betisheba'. Amuyegêra, ab'izîmi. Aburha omwânarhabana. Amuyîrika izîno lya Salomoni. Nyakasane arhonya oyo mwâna,

25 anakumanyisa omu kanwa k'omulêbi Natani. Natani amuhà izîno lya Yedidya[†] omu kushimba akanwa ka Nyakasane.

Daudi arhôla ecishagala c'e Raba

26 Yowabu arhêra Raba, bo bwâmi bukulu bwa Abamoniti, agwârha aha bwâmi.

[†] **12:25 12, 25** Okuburhwa kwa Salomoni ciri cimanyîso oku Nyakasane àbabalîre Daudi ecâha câge. Salomoni erhi Yediya kwo kuderha mukundwa erhi muzigirwa wa Nyamuzinda. Eryo izîno lya limanyîsa oku Salomoni ye wayîme eby'îshe Daudi ciru ankabà arhakwânîni omu maburhwa nk'abandi bâna ba Daudi.

27 Ago mango Yowabu arhuma entumwa mpu bajibwîra Daudi, erhi: «Narhêzire Raba, nagwâsire ciru n'ecishagala babikiramwo amîshi.

28 Bonabuno, oshûbûzagye omurhwe gw'abalwî gucisiégîre, oyêrekezagye olugerêro lw'abasirika muli luno lugo, olurhôlage lyo arhacibâga nie ndurhôzire n'okuluha izîno lyâni.»

29 Daudi ashûbûza abasirika boshi anajà e Raba. Arhêra lulya Lugo analugwârha.

30 Arhôla ecimanè càli oku irhwe lya Milkoni[‡]. Eco cimanè c'amasholo càli ca buzirho bwa birò makumi asharhu na kulusha, calikwo n'ibuye ly'engulo ndârhi; balihira Daudi omu irhwe mpu akalimbamwo.

31 Abantu ba muli eco cihugo, abagwârha mpira, akaz'ibasêza okukôla, baguma bakaz'ibera enshâli, n'ababeza amabuye, n'abandi bakaz'iforhomola amatofali. Ntyo kwo ajirîre ebindi bishagala by'Abamoniti byoshi. Daudi n'abasirika bâge bagalukira e Yeruzalemu.

13

Amnoni ahemukira mwâli wâbo Tamari

1 Yumvagya oku byayîsh'iriba. Absalomu mwene Daudi, aligwêrhe mwâli wâbo wayinjihaga, izîno lyâge ye Tamari, naye, Amnoni mugala wa Daudi amurhonya.

[‡] **12:30 12, 30** Milkoni: nshusho y'omuzimu w'abapagani.

² Amnoni abul'irhwe hôfi kulwâla erhi Tamari, mwâli wâbo orhumire*; ci bulya ali acigwêrhe ibikira, Amnoni akaz'ibula aha amurhangirira†.

³ Amnoni aligwêrhe omwîra wâge; izîno lyâge ye Yônadabu, mwene Shimeya, mwene wâbo Daudi. Yônadabu ali muntu oyengehusire bwenêne.

⁴ Amubwîra, erhi: «Ewe! mwene mwâmi, bici birhuma na ngasi sêzi erhi olizashushubirwa? K'orhakambwîra obwo?» Amnoni amushuza, erhi: «K'ali bulya ntonya Tamari, mwâli wâbo mwene wîrhu Absalomu.»

⁵ Léro Yônadabu amubwîra, erhi: «Ogend'igwîshira oku ncingo, oyôrhe nk'owalwâla, na hano sho ayisha alikulâba, onamubwîre erhi: oyêmérere mwâli wîrhu Tamari ayîshe ampereze ebiryo; ayîshe abirheganye erhi nanabona, abimpereze lyo mbirya.»

⁶ Amnoni agwîshira, ayôrha nk'owalwâla. Mwâmi ayisha ali mulâba, naye Amnoni abwîra mwâmi, erhi: «Oyêmérere mwâli wîrhu Tamari ayîshe anyendere rhugati rhubirhi erhi nanabona, arhumpêreze nânî ntulye.»

⁷ Daudi arhumiza mpu bajibwîra Tamari aha burhwâli, erhi: «Genda oj'emwa mushinja wâwe Amnoni omurheganyize eci alya.»

⁸ Tamari agenda aj'emwa mushinja wâge Amnoni. Erhi Amnoni agwîshîre. Tamari aduga

* **13:2 13, 2** Emilongo 28-29, Absalom erhi ayîrha mukulu wâge Amnoni, alêrhera omulala gwa Daudi obuhanya bunene bwenêne. Obwo buhanya bwalandirira omu Israheli mwoshi. † **13:2 13, 2** Amnoni akayansire Tamari omu buhya bulya ali mwâli wa muk'ishe. Ci okwo kwayi sh'ihanzibwa n'amarhegeko gâbo.

obuntu ajiramwo orhugati erhi Amnoni ali an-abona, arhondêra okurhuyenda.

⁹ Arheganya rhulya rhugati, ci Amnoni alahira mpu arhalya. Amnoni amubwîra, erhi: «Hulusa abà bantu.» Boshi banacihuluka.

¹⁰ Ntyo Amnoni abwîra Tamari, erhi: «Lêrhaga ebiryo muno mbirîre omu maboko gâwe.» Tamari arhôla rhulya rhugati ayendaga, arhuhêkera mushinja wâge omu mwâge.

¹¹ Erhi abà akola ali amuhêreza ebiryo, Amnoni amurhuluba amubwîra, erhi: «Yisha ogwishire na nânî, mâshi mwâli wîrhu!»

¹² Tamari amushuza, erhi: «Nanga mushinja wâni orhangwârhe n'emisî, bulya barhajira ntyo omw'Israheli, omanye wahemuka.

¹³ Ezi nshonyi, ndi nazihêkakwo? Nâwe, okola wayôrha nka mukagwa omu Israheli! Orhang'igend'ibwîra mwâmi: arhalahire okumpâna emunda oli.»

¹⁴ Cikwône Amnoni arhalonzagya okumuyumva, amusêgereza, amuhima misî, amuyanka.

¹⁵ Buzinda Amnoni amushomba bwenêne kuhika enshombo yarhaluka galya masîma ali amugwêrhekwo. Amnoni amubwîra, erhi: «Yimuka, ogende!»

¹⁶ Tamari amushuza, erhi: «Arhali ntyo, mushinja wâni, okundibirkhakwo kwo kuli kugalugalu bwenêne kulusha agandi mabî wanjirire.» Ci arhalonzagya okumuyumva.

¹⁷ Ahamagala omurhabana wakazâg'imukolera, amubwîra, erhi: «Mpulukiza oyo munyere, omukwêbe embuga ohamike

n'olumvi!»

¹⁸ (Tamari aliyambîrhe ecishûli c'engulo ndârhi, mango mîra ogo go gwàli mwambalo bâli ba mwâmi barhaciheruka bakazâg'iyanbala). Olya mukozi amuhulusa, ahamika n'olumvi.

¹⁹ Tamari, aguka akatulo, aciyôlerakwo omu irhwe, abêra kalya kanzo kininja al'iyambîrhe, ahira okuboko oku irhwe, agend'abanda endûlù[‡].

²⁰ Mushinja wâge Absalomu amudôsa, erhi: «Ewe mwâli wîrhu, ka kulya kubà mwâli mwene Amnoni co cirhumire wayisha wabanda endûlù? Mwâli wîrhu hulikaga, oyo ali mushinja wâwe: omanye wabîkira ebyo emurhima.» Tamari abêra buhumba omu nyumpa ya mushinja wâge Absalomu.

²¹ Erhi mwâmi Daudi amanya ogwo mwanzi, akunira. Ci arhalonzagya okuhà omugala Amnoni obuhane bulya amurhonyagya bwenêne, ye wanali nfula yâge.

²² Absalomu yêhe arhacidesagya Amnoni ciru bulya Absalomu ali abîkîre Amnoni akarhinda kwa cirya cijiro cibî ajiriraga mwâli wâbo Tamari.

Absalomu ayîrhîsa Amnoni anacyiyâkira

²³ Ago mango erhi Absalomu agwêrhe abakemba amwôya g'ebibuzi aha mwâge e Baali-Hasori hôfi n'e Efrayimu. Enyuma lya myâka ibirhi, ahamagala abaluzi ba mwâmi boshi.

²⁴ Absalomu anacijà emunda mwâmi ali amubwîra erhi: «Waliha niono mwambali wâwe

^{‡ 13:19 13, 19} Ebyo byo bimanyiso oku omunyere arhaciri mushugi. Akola ayôsire nka muzûka, arhankaciyanwa na ndi. Byo na bimanyiso by'emishîbo n'okuyêrekana oku alemîre n'eco cijiro.

njira abakemba ebibuzi obwôya. Waliha akabà onyêmêrîre, kwankabire kwinjà nânî ohike aha mwâni mwene abarhambo bâwe».

²⁵ Mwâmi ashuzza Absalomu, erhi: «Nanga mâshi mwâna wâni, kurhankabà kwinjà rhulundukîre emwâwe rhweshi rhweshi, rhwanakuyûshûlira omuzigo.» Absalomu amulakîrira bwenêne, ci mwâmi acîhirira mpu arhayija, amusengaruka anamusûhira obwangâ.

²⁶ Absalomu ashubirira, erhi: «Waliha oyêmérage ciru mwene wîrhu Amnoni abè ye yisha.» Mwâmi amushuzza, erhi: «Bulya kurhi?»

²⁷ Absalomu ashub'îmulakîrira, lêro mwâmi alîkûla Amnoni haguma n'abaluzi boshi mpu bagende yo. Absalomu arheganya olusiku lukulu nka mwâmi.

²⁸ Absalomu akomêreza abambali, erhi: «Mulgange bwinjà! Hano Amnoni ajamwo orukara, muyumva namubwîra, nti: "Torhagi Amnoni, munamuyîrhe§, murhayôbohaga. Kali niene mmubwizireko? Munakujire buzira bwôba, muyêrekane oburhwâli bwinyu"».

²⁹ Bambali ba Absalomu bayîrha Amnoni nka kulya nnawâbo anabarhegeka. Ho n'aho abandi baluzi boshi bayimukanana, ngasi muguma ashonera oku cihési câge, bayâka.

³⁰ Oku baciri omu njira, ogwo mwanzî gwahikakwo Daudi, mpu: «Absalomu anayîsire bene mwâmi boshi, harhasigîre ciru n'omuguma.»

³¹ Mwâmi ayimuka abêra emyambalo yâge,

§ 13:28 13, 28 Absalomu acîhôlera mwâli wâbo Tamari. Kwo karhindâ agwêrhekwo Amnoni.

anagwîshira oku idaho. Abarhambo bâge boshi bayimuka babêra emyambalo yâbo*.

³² Cikwône Yônadabu mwene Shimeya, mwene wâbo Daudi, aderha aka kanwa: «Muhanyi wâni, orhayêmérezagya oku abaluzi boshi bafire, bulya Amnoni yène wafîre: Absalomu al'iyôsire abisire akarhinda kурhenga lulya lusiku Amnoni asherezagya Tamari, mwâli wâbo.

³³ Waliha ozâze olwo lukengêro omu murhima gwâwe lw'okuderha mpu abâna bâwe boshi bafire. Nanga, Amnoni yène wafîre

³⁴ na Absalomu anayâsire.» Omusole gwàli ebulâbi gwalangîra bantu banji banji bayishire omu njira y'e Bahurimu. Gulya musole gwayîsh'ibwîra mwâmi, erhi: «Namalangîra abantu bahonôka omu njira y'e Bahurimu oku irango.»

³⁵ Yônadabu abwîra mwâmi, erhi: «Abaluzi abo bakola bayishire nka kulya naderhaga.»

³⁶ Oku anayûs'iderha ntyo, bene mwâmi batâhîra, barhangira babanda endûlù banalaka. Mwâmi n'abarhambo bâge nabo barhangira babanda endûlù bwenêne.

³⁷ Ago mango, erhi Absalomu ayâkire emwa Talmayi mwene Amihudi, mwâmi w'e Geshuri. Mwâmi abêra omu mishîbo.

Yowabu asengerera Absalomu okuyagaluka

³⁸ Absalomu abêra e Geshuri myâka isharhu.

³⁹ Mwâmi alinda ayibagira olufù lwa Amnoni, n'akarhinda kâge kuli Absalomu kajà kahwa.

* **13:31 31** Cimanyiso c'oburhè bunene.

14

¹ Yowabu mwene Seruya amanya oku mwâmi arhacigwêrhi karhinda kuli Absalomu.

² Na ntyo Yowabu arhuma mpu bacilonza omukazi oyengehusire e Tekowa. Abwîra oyo mukazi, erhi: «Nkuhûnyire, ocijire nka muntu oli omu mishîbo, oyambale emishangi y'emishîbo, orhacîshîgaga mavurha, oyôrhe nka mukazi okola oli omu mishîbo kurhenga nsiku zirhali nyi.

³ Ojè emunda mwâmi ali omubwîre ntya na ntya...» Yowabu amurhwêsa ebinwa aj'iderha byoshi.

⁴ Olya mukazi w'e Tekowa erhi ahika emunda mwâmi ali, ayunamiriza ahisa ak'amalanga oku idaho, aderha, erhi: «Mwâmi ontabâle nâni Yâgirwa!»

⁵ Mwâmi amudôsa, erhi: «Kurhi byabîre?» Nyamukazi ashuzza, erhi: «Waliha! Ndi mukana. lbanie afîre,

⁶ “na niono naligwêrhe bâna babirhi: abo bâna bombi lusiku luguma balwîra omu bulambo babula cafunga, lêro muguma ashûrha owâbo bwenêne anamuyîrha”.

⁷ “Aho omulala gwoshi gwantulikakwo amatumu, muhanyi; boshi mpu: Orhuhè oyo munizi: Nîrhu rhwamuniga, rhucîhôlere mulumuna wâge ayîrhaga na ntyo omwîmo gurhacibeho. Bôhe balonza okuhirigisa ntyo akamole kali kacinsigalîre* n'izîno ly'iburha ly'ibanie liherêrekere lwoshi hano igulu.”»

* **14:7 14, 7** Bôhe balonza okuherêrekeza omuguma ocinsigalîre.

8 Mwâmi abwîra olya mukazi, erhi: «Shubira emwâwe, niene namanya kurhi nakujira.»

9 Olya mukazi w'e Tekowa ashub'ibwîra mwâmi, erhi: «Muhanyi wâni, obwo bubî bumbêrekwo niene n'omulala gwâni. Mwâmi abêre n'oburhegesi bwâge burhalikwo izâbyo.»

10 Mwâmi ashubirira, erhi: «Ondêrhere oyo wakudwirhekwo akadugundu, arhakacishubirira.»

11 Nyamukazi anaciderha, erhi: «Muhanyi wâni, ondaganye oku izîno lya Nyamuzinda wâwe oku olya mwihôzi arhacicîhôlera omukò gwa mugala wâni mpu anyîrhire omwâna osigîre. Oku izîno lya Nyamuzinda ozîne, nkulaganyize oku ntà luviri ciru n'oluguma lwarhenga oku irhwe lya mugala wâwe.»

12 Nyamukazi ashubirira erhi: «Muhanyi onyêmère nshub'iderha cinwa ciguma» Mwâmi naye, erhi: «Derhaga!»

13 Olya mukazi, erhi: «Cici carhumaga wajirira olubaga ntyo? Erhi oderha nk'oku ojizire buno buno, wêne waciyazize, bulya orhalonzagya okugalula Absalomu mpu arhenge emunda ayakire.

14 Ntâye orhakafà, omuntu kwo ayôrha nka kula babulagira amîshi oku idaho barhanaci-garhôle. Nyamuzinda arhazûsa owafîre: Yâgirwa oyêmérere oyo mukagwa Absalomu arhenge eyo munda abâ, agaluke hano mwâwe.»

15 «Akabà nyishire bunôla nd'ibwîra mwâmi nnâhamwîrhu ebyôla binwa; kunali kubà bulya olubaga lwageziremwo omusisi. Mwambalikazi wâwe anaciderha erhi: Nkola najibwîra nnakuno

okûla nkaba hali amango ankajira oku mwambalikazi wâge amubwîra.

16 "Nêci nnakuno ayumve okwôla, lyo alîkûza mwambalikazi wâge omu maboko g'abantu balonza okurhukûla nie na mugala wâni omu kashambala k'abâna ba Nyamuzinda[†]".

17 "Mwambalikazi wâwe anaciderha, erhi: Akanwa ka nnakuno kandêrhore nânî mâshi omurhûla bulya Yâgirwa, mwâmi kw'ali nka malahika wa Lungwè: oyumva aminjâ n'amabî[‡]. Nyamubâho Nyamuzinda wâwe abè haguma nâwe."»

18 Nnakuno erhi akola ashuzza nyamukazi anacimubwîra, erhi: «Omanye orhafulikaga akantu muli ebi nakudôsa». Nyamukazi anacishuzza, erhi: «Nnakuno oderhage yâgirwa.»

19 Nnakuno anacidôsa, erhi: «Ka okuboko kwa Yowabu arhali kwo kumudwîrhe mw'ebîra byoshi?» Nyamukazi anacishuzza nnakuno, erhi: «Liganze iroho lyâwe, yâgirwa mwâmi nnawîrhu, ntâko omuntu ankaderha mpu agera eburhambi ebwa kulyo nîsi erhi ebwa kulembe, muli ebi nnawîrhu mwâmi adesire. Nêci mwambali wâwe Yowabu wantegekaga okwôla, ye wabwîraga mwambalikazi wâwe ebyôla binwa.

20 Nêci nnakuno agwêrhe oburhondekezi buli nka obwa malahika wa Nyakasane omu kumanya ebigera hano igulu lyoshi.»

21 Nnakuno anacibwîra Yowabu, erhi: «Okwôla kuhwerage ahôla. Kanyagya ogend'igalula oyôla

[†] **14:16 14, 16** Akashambala k'Abâna ba Nnâmahanga kuli kuderha olubaga lwa Nnâmahanga. [‡] **14:17 14, 17** Oyumva aminjâ n'amabî kuli kuderha oyishi aminjâ n'amabî.

mwâna Absalomu.»

²² Yowabu afukama, ayunama, ayunamiriza ak'amalanga kahika okw'idaho, avuga mwâmi omunkwa, anaciderha, erhi: «Mwambali wâwe akolaga amanyire oku kurhona arhona c mwâge yâgirwa Nnawîrhu, bulya nnakuno amâjira oku mwambali wâge amubwizire.»

²³ Yowabu alukûla ajà e Geshuri, anacyisha adwîrhe Absalomu aha Yeruzalemu.

²⁴ Nnakuno anaciderha, erhi: «Akanye ajè emwâge, arhalôлага oku busù bwâni.» Absalomu anacijà emwâge arharhinyukaga okujà emalanga ga mwâmi.

Biguma biguma biyêrekîre Absalomu

²⁵ Omu Israheli mwoshi murhabonekaga omuntu wali w'iranga aka Absalomu, ntà wundi walijire irenge akâge; kурhenga oku ino linene, kuhika aha ntondo y'irhwe ntà hy'ishembo hya mubâgakwo ciru n'ehisungunu.

²⁶ Akazag'imomwa irhwe aha buzinda bw'omwâka, erhi emviri zabaga zamuzidohera, erhi abâga amamômwa banagend'igera obuzirho bw'ezôla mvîri: Zakabà za buzirho bwa sikêli\$ magana abirhi bw'oku minzani ya mwâmi.

²⁷ Absalomu abusire bâna basharhu: barhabana babirhi na munyere muguma. Izîno lya nyamunyere ye wali Tamari. Abâga mukazi w'iranga linjà bwenêne.

Daudi ashub'iyumvanya na Absalomu

§ 14:26 14, 26 14, 26: Sikeli: Lugero lwa buzirho bwa grama ndarhu.

²⁸ Absalomu ayûsa myâka ibirhi yoshi buzira okubona obusù bwa mwâmi.

²⁹ Absalomu arhumiza emunda Yowabu ali mpu ayîshe amurhume oku bwâmi. Ci arhalonzagya kuyisha emunda ali.

³⁰ Anacibwîra abambali, erhi: «Ka murhabwîni oku ishwa lyâge eri liri oku lubibi lwâni, linayêziremwo engano: mukanyagye mulidûlike muliro.»

³¹ Yowabu akanya agend'iyagulira Absalomu aha mwâge anacimubwîra, erhi:

³² Bici byarhumaga bambali bâwe badûlika ishwa lyâni muliro? Absalomu anacishuza Yowabu, erhi: «Lolà oku narhumire entumwa emwâwe nti oyîshe onjire nânî oku bwâmi, ogend'indôkeza: Nti bici bantengezagya e Geshuri? Ncibêraga yo ko kwâli kukulu emwâni. Ci bunôla nkolaga nonzize nânî mbonane na mwâmi n'akabà hali bubî ngwêrhe, anyîrhage erhi kwo.»

³³ Yowabu akanya ajà emunda mwâmi ali. Anacimurhondêreza birya binwa. Nnakuno ar huma abagend'ihamagala Absalomu, naye ayisha oku bwâmi n'erhi ahika embere zâge afukama. Ayunama ayunamiriza, akamalanga kahwêra oku idaho embere za mwâmi. Léro mwâmi ahôbera Absalomu.

15

Oku Absalomu alonzagya okucîjira mwâmi

¹ Buzinda bwa nyuma Absalomu agula ngâlè nguma n'ebiterusi n'abantu makumi arhanu bamushiga.

² Sêzi sêzi Absalomu, akâg'izûka aj'iyîmanga hôfi h'olugo. N'erhi hankabîre omuntu oyishire alambûkîre mpu ahêka olubanja lwâge oku bwâmi, Absalomu anamuhamagala amudôse erhi: «Oli wa luhi?» Olya mulume anamushuza erhi: «Mwambali wâwe ali w'omu bûko bwa bene Israheli».

³ Okubundi Absalomu anamubwîra, erhi: «Lolà oku olubanja lwâwe luli lwinjâ na ntâco cankarhuma orhaluyâza, cikwônene ntâye wankahàsh'ikuyumva emunda mwâmi ali».

⁴ Kandi Absalomu anayûshûla, erhi: «Ndi wankanjira mutwî w'emmanja muno Israheli wâni, ngasi yêshi wankananyishira mpu mmutwîre olubanja nanamutwîralwo n'obushinganyanya»*.

⁵ N'erhi omuntu ankayegire mpu amuyunamira, analarnbûla okuboko, amugwârhe anamuhôbere.

⁶ Absalomu akâg'ijira ntyo ngasi boshi banakazâg'iyisha mpu bajè oku bwâmi babatwîre olubanja. Ntyôla asîmîsa mirhima ya bantu banji muli bene Israheli.

Absalomu ajà e Hebronî

⁷ Erhi kugera myâka makumi anni Absalomu anacibwîra mwâmi, erhi: «Waliha nsengîre akabà kwankahashikana oyêmère njè e Hebronî ngend'iyûkiriza eciragâne nahânaga emwa Nyamubâho.

* **15:4 15, 4** Kwo kuderha ndi wankanjira mwâmi omu Israheli bulya mwâmi ye wanali mutwî w'emmanja omu ci hugo.

⁸ Bulya amango nali e Geshuri omu Arami, mwambali wâwe ali ahânyire eciragâne aderha, erhi: Nyamubâho erhi ankananshubiza e Yeruzalemu, nanagend'ikolera Nyamubâho aha Hebronî.»

⁹ Mwâmi amubwîra, erhi: «Genda n'omurhûla». Naye ayimuka alikûla ajà e Hebronî.

¹⁰ Absalomu arhuma entumwa omu mashanja goshi ga bene Israheli mpu aj'ibwîra abantu mpu: «Mango mukâyumva omushekera gwabûhwa munakaderha mpu Absalomu amâyîma mwâmi aha Hebronî».

¹¹ Bantu magana abirhi b'e Yeruzalemu bali balusize Absalomu bali bantu balâlike konene ci barhali bacîkêbirwe cici kuli ogôla muhigo gwa Absalomu.

¹² Erhi babâ bakola badwîrhe barherekêra, Absalomu alîka ntumwa yâge ej'ihamagala Ahitofeli, Munyagilo wayûbakaga omu cishagala câge ca Gilo, abâga muhanûzi mukulu wa Daudi. Ntyôla obugoma bwajà bwakula bwenêne n'olubaga lwakazâg'ishiga Absalomu lwajà lwayûshûka bwenêne.

Daudi ayâka Absalomu

¹³ Banacyisha balibwîra mwâmi Daudi, mpu: «Omurhima gwa bene Israheli gukola guyêrekîre emunda Absalomu ali[†]».

¹⁴ Daudi abwîra ngasi ba mbali banali boshi naye aha Yeruzalemu erhi: «Kanyi rhuyâke, bulya ntâko rhufume Absalomu. Kanyi duba rhugende

[†] **15:13 15, 13** Bene Israheli bâshizire Absalomu, barhacikudesiri mwâmi wâbo.

bulya erhi ankabà yerhang'irhugwârha mwan-abona arhuhenyere amabî kandi obone ecihugo coshi amacigeza oku boji bw'engôrho.»

¹⁵ Ahôla abarhumisi ba mwâmi banacimubwîra, mpu: «Emunda wankajà erhi yo nîrhu rhunajire, rhuli bambali bâwe».

¹⁶ Mwâmi alikola, agenda boshi n'omulala gwâge, bajabagenda n'amagulu, anacisiga bakazi ikumi ba biherula mpu balange enyumpa yâge.

¹⁷ Nnakuno alîkûla boshi n'engabo yâge, agenda n'amagulu aj'iyimanga enyuma ly'enyumpa ya buzindazinda.

¹⁸ Abambali boshi bagenda naye, bamujà eburhambi n'obundi, baligi Abakereti boshi, Abapeleti boshi, Itaya n'Abagiriti, boshi bahika bantu magana gali ndarhu, abôla bo bayishaga bali boshi na mwâmi kurhenga e Gati bayisha bamushokolire.

¹⁹ Nnakuno anacibwîra Itaya Munyagiriti muguma, erhi: «Nâwe bici birhumire orhushimba? Oleke oyôrhe mweshi n'oyôla mwâmi bulya wêhe ocibêrîre cigolo na kandi kulibirha bakulibisirekwo kurhenga emwinyu.

²⁰ Njo waciyishaga, gurhigi ene rhukôla rhwajà rhwazungula eyi n'eyi rhweshi? Galuki mushubire eka mweshi na bene winyu. Omugisho n'obushinganyanya bya Nyamubâho bimuyanda-galirekwo.»

²¹ Itaya anacishuza mwâmi amubwîra, erhi: «Aganze Nyamubâho, aganze na mwâmi aha Nnawîrhu aka najà erhi ho nâni nandi, akabà oku bucire erhi lufù, aha ho mwambali wâwe naye anabà.»

22 Daudi anacibwîra Itaya, erhi: «Kanyagya eyikire». Itaya Munyagititi anacyikira kuguma n'abantu bâge boshi n'abâna bali boshi naye.

23 Ecihugo calaka calakûla erhi ago mwandu gw'abantu guyikira. Nnakuno ayikira omugezi gwa Kedroni n'abantu bashimba enjira eri ebw'irungu.

Omucîmba gw'Amalaganyo ga Lungwè

24 Ayisha naye Sadoki haguma n'Abalevitî bali babarhwîre Omucîmba gw'Amalaganyo ga Lungwè, barhûla Omucîmba gwa Nyamubâho hôfi na Abiyatari kuhika olubaga nalo lwahîruka kurhenga omu lugo.

25 Mwâmi abwîra Sadoki erhi: «Shubiza emucîmba gw'amalaganyo omu lugo. Nka Nyamuzinda antonyize anacingalula ananyêreke endâro yâge.

26 Ci erhi akaderha erhi: Ntacikuliko, niono anjirirage oku analonzire.»

27 Mwâmi ashub'ibwîra omudâhwa Sadoki, erhi: «Yâga, we na Abiyatari, shubiri omu lugo n'omurhûla, mwe shi na mugala wâwe Ahimasi na Yehonatani mugala wa Abiyatari, mugaluke mweshi na bala bâna bâwe ekû banali babirhi.

28 Lolà oku niono nkola najà nacilalira omu mahukulu gali omw'irungu, kuhika mbone akanwa karhenga e mwâwe kwo kambwîra kurhi najira.»

29 Sadoki na Abiyatari banacigalula Omucîmba gw'Amalaganyo e Yeruzalemu, banabêra yo.

Hushayi arhabâza Daudi

³⁰ Daudi anacisôka ehirhondo hy'e Mizêti erhi anayisha avugumula emirenge n'irhwe libwîke n'amagulu garhalimwo nkŵerho kuguma n'abantu bali bo shi naye nabo bayishaga bagenda n'irhwe libwîke banajà bavugumula emirenge.

³¹ Banacyisha balibwîra Daudi omwanzi mpu: «Ahitofeli akola ali boshi na Absalomu omu bugoma». Daudi aderha erhi: «Mâshi Nyakasane nkusengîre nânî Muhanyi, ojire amahano Ahitofeli ankanamuñà gabè ga buhalanjisi mâshi».

³² Erhi Daudi abà amahika oku irhwêrhwè ly'ako karhondo, hantu h'okurherekêra Nyamuzinda, Hushayi muntu muguma w'e Ariki anaciyisha n'emyambalo yâge misharhule n'irhwe liyunjwîre katulo.

³³ Daudi amubwîra, erhi: «Okayikira nânî, woyo wâbà muzigo kuli nie.

³⁴ “Cikwônene, erhi wankagaluka eka okanabwîra Absalomu erhi: Niono nalinshizire omushi wâwe Yâgirwa, ci kurhenga ene we nkola nshizire, ohazahaze amahano ga Ahitofeli, n'okûla kwanankwânana”.

³⁵ “K'eyôla munda orhashimâne eri abadâhwa Sadoki na Abiyatari na ngasi ebi wankayumva ebwâmi, wanagend'ibimanyîsa abôla badâhwa Sadoki na Abiyatari”.

³⁶ “Lolà ciru okubali eyo na bagala bâbo, Ahi-masi mugala wa Sadoki na Yehonatani mugala wa Abiyatari. Mujire abâla bâna bakampisakwo nânî emyanzi munayumvîrhe.”

³⁷ Ntyôla kwo Hushayi mwîra wa Daudi ashu-

biraga omu lugo amango Absalomu ajaga omu Yeruzalemu.

16

Daudi boshi na Siba

¹ Oku Daudi ayûs'irhaluka hitya irhwêrhwè ly'entondo, Siba mwambali wa Mefibali anaciyisha alibabugana, al'idwîrhe ndogomi ibirhi mbambîre zàli zidwîrhe migati magana abirhi, nsisi igana za mizâbîbu myûmu, n'agandi malehe igana n'akabindi k'idivayi.

² Mwâmi anacidôsa Siba, erhi: «Bici wajira n'ebyôla?» Siba ashuza, erhi: «Ezîra ndogomi ziri z'ebwâmi zanarhabâla ab'ebwâmi okusôka. Ogu mugati n'agâla malehe abaganda banabilya, n'elira idivayi nti nkaba abakarhama n'enjira y'omw'irungu banahasha okulinywa.»

³ Mwâmi anacidôsa, erhi: «Ngahi mwene winyu ali?» Siba anacishuza, erhi: «Lolà anasigire e Yeruzalemu bulya amâderha erhi: Ene enyumpa y'I sraheli yampa obwâmi bwa larha.»

⁴ Mwâmi anacibwîra Siba, erhi: «Namakoma akagasha waliha, nâni nkaziyôrha nashobôla emwâwe, yâgirwa».

Shimeyi ahehêrera Daudi

⁵ Erhi mwâmi ahika aha Bahurimi, muntu muguma w'omu mulala gwa Saulu anacihuluka aho. Oyôla muntu ye wali Shimeyi mwene Gera anaciyisha abahehêrera.

⁶ Akahanda Daudi amabuye boshi n'abambali n'obw'olubaga n'entwâli zoshi zàli ekulyo n'ekumosho kwa Daudi.

7 Agôla mango Shimeyi akazâg'ibanda amabuye nahehêrera, akaderha erhi: «Rhenga kunôla, rhenga kunôla wâni mwîsi w'abantu!

8 Nyamubâho akuharhuzize omukò gw'enyumpa ya Saulu yoshi, olya wanyagaga obwâmi. Léro ene Nyamubâho amakunyaga obwâmi nâwe amabuhà mugala wâwe Absalomu. Oleke nâwe orhang'ilagîrira we kaheza-ngabo, kabulaga-mukò.»

9 Okubundi Abishayi mwene Seruya anacibwîra mwâmi, erhi: «Carhuma aka kabwa kw'omufiriri kayisha kahehêrera mwâmi Nnawîrhu? Leka nyikire ngend'imutwa igosi.»

10 Nnakuno ashuza, erhi: «Bunguke bucigi okwôla kwankarhulerhera oli nie oli we, wâni mwene Seruya? Leka ajacire! Bulya akabà Nyamubâho wamubwiraga mpu ahehêrere Daudi, ndi wankamuhanza mpu carhuma wajira ntyôla?»

11 Daudi anacibwîra Abishayi n'abandi bambali boshi, erhi: «Ka murhabwîni oku omwâna niene naburhaga oyûla wampivulula mpu anyîrhe; kw'oyûla akujire, oyûla mwene Benyamini akuleke? Leki ye ampeherere bulya Nyamubâho ho wamurhumaga.

12 “Hali amango Nyamubâho naye akacibona okûla narhindibuka obone amangalulira aminjà ahâli h'okûla kuhehêrerwa kw'ene.”»

13 Daudi n'abambali banacihuma enjira yâbo, naye Shimeyi ayisha burhambirhambi ishiriza oku ntongo, ayisha abakulikire, ajà ahehêrera anabatuhûlira akatulo.

14 Mwâmi n'engabo yâge yoshi yali naye bahika

hôfi n'e Yordani erhi barhamire bwenêne n'oku bahika ahôla, bahûmûka.

Hushayi ashiga Absalomu

¹⁵ Absalomu n'abandi bene Israheli boshi n'Ahitofeli bajà omu Yeruzalemu.

¹⁶ Amango Omunya-Arkiti, owali mwîra wa Daudi ajag'ishiga Absalomu, Hushagi abwîra Absalomu, erhi: «Mwâmi aganze, mwâmi aganze!»

¹⁷ Absalomu abwîra Hushayi erhi: «Ka kwo wayinjibanaga mweshi n'omwîra wâwe ntyôla? Carhumire orhashimba omwîra wâwe?»

¹⁸ Hushayi ashuza Absalomu, erhi: «Nanga, oyu Nnâmahanga acîshozire n'olubaga loshi na bene Israheli boshi, oyôla ye nashiga ye nâbêra haguma naye.

¹⁹ "Kandi ndi nakolera? K'arhali omugala? Nk'oku nakoleraga sho kwo nâwe nakukolera."»

Absalomu boshi na bak'îshe

²⁰ Absalomu abwîra Ahitofeli, erhi: «Mudôsanye mwene na nnene, mulole kurhi rhwajira.»

²¹ Ahitofeli anacibwîra Absalomu, erhi: «Kanya ojè emunda birya biherula sho asigaga mpu bim- ulangire enyumpa biri, obiyanke*. Ntyo Israheli yêshi anamanya oku mwagambine mweshi na sho, n'abakushizire boshi banasimikira kuli we.»

²² Bayûbakira Absalomu ihêma ahôla nyumpa, naye Absalomu aj'emunda abôla bak'îshe bali erhi na bene Israheli boshi basinza.

* ^{16:21 16, 21} Mpu ayanke ebiherula b'îshe: Acîyîmika omu by'îshe n'obwo îshe arhacifà erhi ayinjira bak'îshe. Bwo bugoma boshi obwo bunali buhanya bunene!

²³ Ihano Ahitofeli ahânaga agôla mango lyàli nka bugeremwa bwa Nyamuzinda. Agandi mango ga Ahitofeli goshi kwo ganayôrhaga ntyôla, abè kuli Daudi, abè kuli Absalomu.

17

Hushayi agolonjôla emihigo ya Ahitofeli

¹ Ahitofeli abwîra Absalomu erhi: «Oleke ncîshoge bantu bihumbi ikumi na bibirhi ngend'irhêra Daudi mwa bunôla budufu.

² Narhinda kuliye erhi anacirhamire arhanagwêrhi bushiru. Nanafudusa n'olubaga lwâge lwoshi luyâke, kandi obwôla nyîrhe mwâmi amasigala yêne yêne.

³ Na ntyôla nanayêrekeza olubaga loshi emunda oli nka kula omuhyia anashubira emw'ibà. Buzîne bw'oyôla muntu muguma yêne nalonza n'olubaga loshi lwanabà n'omurhûla.»

⁴ Okuhandi ebyôla binwa byasîmîsa bwenêne Absalomu kuguma n'abashamuka bâge b'omu Israheli boshi.

⁵ Ci kurharhumaga Absalomu arhaderha, erhi: «Muhamagale Hushayi Munya-Arkiti naye rhuyumve kurhi adesire.»

⁶ Hushayi anacijà emunda Absalomu ali, Absalomu anacimubwîra erhi: «Lolà oku Ahitofeli anarhubwîzire, ka kukwânîne rhushimbe eryôla ihano? N'akabà arhalì ntyo derhaga nâwe o-kwâwe?»

⁷ Hushayi anaciderha, erhi: «Lêro burhanzi obûla Ahitofeli abâna ihano ligalugalu wâni!»

⁸ Hushayi ayûshûla aderha erhi: «Omanyire oku sho n'engabo eri boshi naye ziri ntwâli.

Kandi bali bantu bakumbire omurhima nkakula wankabona engoromora yamanyagwa abâna ekôla ehangazize. Kandi sho ali muntu wa malwa bwenêne, anali nka arhaleke omurhwe gw'abasirika gwahûmûka budufu.

⁹ Acîfulisirage bunôla omu bulumba bulebe nîsi erhi handi hantu. Na nk'oku batula entambala ntyôla, hakajira abantu bafà muli rhwe, abandi banakumanya. Kandi banaderha mpu: Abantu bashizire Absalomu bahimirwe.

¹⁰ Na muli okwôla, ciru n'omuntu w'entwâli olya ojira omurhima guli nka gwa ntale naye anajuguma bulya olubaga loshi luyishi oku sho bubâ buhanya omu kulwa; n'abambali boshi ntwâli.

¹¹ Oku mpanwîre niehe kw'oku: Oshûbûze Israheli yêshi ajè eburhambi bwâwe, kurhenga e Dani kuhika aha Bersabeya. Ali nyamugege w'abantu oyôla, ngabo mwandu nka mushenyi gw'oku nyanja, nâwe wêne wanaja ekarhî oku matabâro.

¹² Aha akanaja ho rhwanamugwârhira, rhumuvangukirekwo kulâla olumè luvangukira okw'idaho na ntyôla harhasigale omuntu oli ye, oli abambali.

¹³ Akayâkira lugo lulebe, Israheli yêshi amazon-golose lulya lugo emigozi, rhuyishe rhwakulula kuhika oku mugezi na ntyo lurhasigalemwo ciru n'ibuye lyo linyinyinyi.»

¹⁴ Absalomu na bene Israheli boshi baderha mpu: «Ihano lya Hushayi Omunya-Arkiti lyam-abâ linjâ kulusha erya Ahitofeli». Nyamubâho warhegeka okugayaguza eryo ihano linjâ lya Ahitofeli, bulya alonzagya mpu obuhanya bujè

kuli Absalomu.

¹⁵ Hushayi abwîra abadâhwa Sadoki na Abiyatari erhi: «Ahitofeli amâhâna eri ihano nâni namahâna eri rindi. Ci niehe birebe nanadesire.

¹⁶ Kusiga murhumage buno buno entumwa emwa Daudi ecimubwîra erhi: Orhacumbikaga omw'irungu obudufu bw'ene ci oyikire erhi kwo lyo mwâmi n'abambali balek'iherêrekera.»

Daudi ayikira Yordani anakol'amanyire eyo myanzi

¹⁷ Yehonatani na Ahimasi bali balangûza ah'iriba lya Fuloni. Mujàkazi muguma akaz'ibalerhera emyanzi, nabo banayihisakwo Daudi bulya barhankaciyêrekîne bakola bajà omu lugo.

¹⁸ Ci lêro mwâna muguma wa musole ababona, akanya agend'ibwîra Absalomu. C'oku banali babirhi bacikanyiza bagenda bahika aha Bahurimi aha mwa muntu muguma wali ohumbire ecidêka c'okulega amîshi omu ngo, bacîfulikamwo.

¹⁹ Nyamukazi wa halya ayanka omufûniko agulambûlira oku nyanya, anayanikirakwo ecihere c'engano, ntyôla ntâye wankacimanyire ebyâhalì.

²⁰ Abaganda b'Absalomu banacijà aha mw'olya mukazi bajà omu nyumpa, bamudôsa mpu: «Ngahi Ahimasi na Yehonatani bali?» Nyamukazi abashuza erhi: «Bayikirire ishiriza». Basâgarha n'erhi babulirwa, bacishubirira e Yeruzalemu.

²¹ Erhi babà bagenzire, Yehonatani na Ahimasi bayômoka mulya cidêka, bakanya bagend'ibwîra

Daudi oku byabîre*. Babwîra Daudi mpu: «Okanye oyikire olwîshi† oku liciri duba, bulya Ahitofeli anahânyire ihano libî kuli we».

22 Daudi boshi n'engabo yâge banaciyimuka, bayikira Yordani mucéracêra, erhi bucânûla erhi boshi bâyikire.

23 Naye Ahitofeli erhi abona oku barhacishimbire ihano lyâge, ashumika e ndogomi yâge ayimuka ashubira omu lugo lwâge. Erhi abà amayumanyanya eby'omu mwâge byoshi, acîmanika afà. Bamubisha omu nshinda y'ishe.

Absalomu ayikira olwîshi lwa Yordani. Daudi aha Mahanayimi

24 Daudi ahika aha Mahanayimi‡, naye Absalomu agôla mango ayikira Yordani n'engabo ya bene Israheli boshi naye.

25 Absalomu ali amâjira Amasa§ murhambo w'engabo yâge y'abalwi ahâli ha Yowabu. Oyo Amasa ali mwene muntu muguma waderhagwa Yitra munya-Isamaeli, engoli yâge ye wali Abigayila mwâli wa Yese, oyôla mukazi balondanaga boshi na Seruya nnina wa Yowabu.

26 Ntyôla Ismaeli boshi na Absalomu batwa icumbi lyâbo omu cihugo ca Galadi.

27 Erhi Daudi ahika aha Mahanayimi, Shobi, mugala wa Nahasha w'e Raba emwa Abamoniti, Makiri mugala wa Amiyeli w'e Lo-Debari na Barzilayi w'e Galadi omu Roglimi,

* **17:21 17, 21** Bamuhugûlira oku Ahitofeli anamujirire irhigi.

† **17:21 17, 21** Okanye oyikire olwîshi: Iwîshi lwa Yordani olwo.

‡ **17:24 17, 24** Mahanayimi: Lolà muli Murh 32, 3. § **17:25 17,**

25 Amasa àli muzâla wa Absalomu na mwiwa wa Daudi.

²⁸ bayisha banadwîrhe ebi balâlamwo, ebi bacîbwika, ebi balîramwo, kuguma bayisha banadwîrhe engano, amashanza, ebishimbo n'encole n'emihuli miyôce;

²⁹ bahirakwo obûci, amavurha makâye, ebibuzi n'enyama z'enkafu; ebyôla biryo bayisha babidwîrhîre Daudi n'olubaga lwàli boshi naye, mpu bacîshalulemwo. Bulya bakagicîdesa bône mpu: «Engabo y'abalwî yalilibusire n'ishali, n'enyôrha n'okurhama kw'omw'irungu.»

18

Okuhimwa kw'Absalomu

¹ Daudi erhi abà amaganja engabo yali boshi naye ajà ahira abarhambo oku ngasi murhwe, ajira abarhambo b'ebihumbi, n'abarhambo b'amagana.

² Mwâmi alîkûla engabo, ayanka ecigabi ca kasharhu, acîhà Yowabu, n'ecindi cigabi ca kasharhu acîhà Abishayi mugala wa Seruya na mulumuna wa Yowabu, n'ecindi cigabi omu maboko ga Itaya munya-Gati. Mwâmi abwîra olubaga erhi: «Nâni najà oku matabâro haguma ninyu.»

³ Olubaga lwashuza mwâmi mpu: «Orhankaja eyôla! Bulya erhi rhwankayâka, barhankaderha mpu barhushîbirira, ciru rhwankafamwo cigabi ca kabirhi, barhankaderha mpu barhushîbirira, cikwônene woyo oli nka bantu bihumbi ikumi ba muli rhwe, kandi kukwânîne oyîsh'ibà erhi we orhurhabâla kurhenga omu lugo.»

⁴ Nnakuno abashuza, erhi: «Okumubwîne kwinjà kwo nakanajiraga». Nnakuno

agend'iyimanga aha muhango, amango engabo y'olubaga yakazâg'ihuluka bikembe bikembe b'igana na bya cihumbi.

⁵ Nnakuno akomêreza Yowabu, Abishayi na Itaya erhi: «Mâshi mulwe n'obwîrhonzi mumanye mwankanambera enda, mulange olya mwâna Absalomu». Engabo yoshi yakazâg'iyumva erhi mwâmi akomêreza abarhambo bâge mpu balange omugala Absalomu.

⁶ Engabo yanacihuluka bakola baj'ilwîsa bene Israheli, entambala yakolera omu muzirhu gwa Efrayimu.

⁷ Engabo ya bene Israheli yahimirwa eyôla munda na bene Daudi. Olwo lusiku lwâbâ lwa kuhungumula embaga: Bantubihumi makumi abirhi bafâ.

⁸ Entambala yalumîra omu cihugo coshi. N'olwôla lusiku abayisirwe n'omuzirhu bwo bali banji kulusha abayisirwe n'engôrho.

Absalomu afà

⁹ Absalomu anacirhindâ kuli bambali ba Daudi. Agôla mango Absalomu ali ashonyire oku ndogomi, ci mpu aciyaka, endogomi yâge yashesh-erera omu ishaka ly'amashami manji, irhwe lyâge lyanacihangarhana omu mashami ga gulya murhi, asigala ayérêra omu cirêre, n'endogomi yâge yacîkulira omulindi.

¹⁰ Muntu muguma amubona akanya agend'ibwîra Yowabu, erhi: «Namâbona Absalomu ahangarhîne omu murhi, adwîrhe ayérêra.»

11 Yowabu ashuza olya walimubwîra omwanzi erhi: «Kuziga wamubwîne! Carhumirage orhamunigira aho honêne? Rhinga ngwâsirwe okukuhemba na sikêli ikumi za nsaranga na kandi nkuyambike omukaba gw'irenge.»

12 Olya mulume anacishuza Yowabu erhi: «Ciru bakagerera omu nfume zâni sikêli cihumbi mpu bazimpa, ntakahumakwo mwene mwâmi; bulya rhwayumvîrhe ene mwâmi akuhà irhegeko we mweshi na Abishayi na Seruya. Abakomereza erhi: Mâshi mumanye mwankanyîrhira omwâna wâni Absalomu!

13 Na kandi ncihîraga nti namuyîrha ngalifulika, kurhakarhuma mwâmi arhakumanya na nâwe ciru wêne wali waciyegûla kuli obwôla bubî.»

14 Yowabu anacishuza erhi: «Ntalonza ombonêse nshonyi ntyôla.» Anacyanka matumu asharhu agagwîka omu murhima gwa Absalomu, erhi Absalomu anacizîne ci ahangarhanyire mulya murhi.

15 Abâna b'emisole ikumi bakazâg'ibarhula emirasano ya Yowabu bagorha Absalomu bamutumirha bamunigûza.

16 Yowabu ahuma omw'ihôlere, engabo yagaluka erhaciminikagakwo bene Israheli bulya Yowabu amabahanza.

17 Bayanka Absalomu bamukwêba omu mwîna munene omu muzirhu, banamulundikakwo ecirundo cinene c'amabuye. Nabo bene Israheli bakûla omulindi bayâkira ngasi muguma omu mwâge.

18 Absalomu amango aciri mugumagumà, ali amacyûbakira oluhêrero omu lubanda lwa

mwâmi, ajiraga ntyôla erhi amâderha erhi: «Niono ntagwêrhi mwâna bakaz'inkengêrerakwo hano igulu». Olwo luhérero aluyîrika izîno lyâge. Na kuhika buno kwo banaciderha mpu aha luhérero lwa Absalomu.

Emyanzi yahikakwo Daudi

¹⁹ Ahimasi mugala wa Sadoki aderha erhi: «Nkola nalibirha ngend'ibwîra mwâmi ogu mwanzi mwinjâ oku Nyamubâho anamukuzize omu bashombanyi bâge».

²⁰ Yowabu ashuza erhi: «Arhali we wagend'ij'imanyîsa omwanzi mwinjâ ene; wacigumanyisa agandi mango, ci ene ntâ mwanzi mwinjâ wakamanyisa bulya mwene mwâmi anafîre».

²¹ Yowabu anacibwîra muntu muguma w'e Kushi, erhi: «Kanya ogendibwîra mwâmi kurhi wabwîne byâbâ.» Olya munya-Kushi afukama embere za Yowabu akûla omulindi.

²² Ahimasi mwene Sadoki ashubiriza abwîra Yowabu, erhi: «Okubyabâ bikube ci nânî nkologa nalibirha nkulikire oyôla munya-Kushi.» Yowabu ashuza, erhi: «Bici waharhirakwo eyôla munda, mwâna wâni? Orhacibona luhembo luci omu kuderha mpu wagend'imanyîsa omwanzi mwinjâ.»

²³ Ahimasi ashubiriza aderha, erhi: «Oku byakaba bikube ci ndibisire.» Naye erhi: «Libirhaga.» Ahimasi akula omulindi, atwikanya omu njira y'omu kabanda, arhaluka olya muntu w'e Kushi.

²⁴ Daudi ali atamîre ekarhî k'emihango yombi*.

* **18:24 18, 24** Ekarhî k'emihango yombi kwo kuderha «omuhango gw'emuhanda n'ogw'omu ndalâlâ...».

Omulanzi wajàga acîgezageza oku bûbake bw'olumvi enyanya ly'ecôgo ayînamula amasù, alâba, alangira muntu muguma olibisire yêne yêne.

²⁵ Olya wali ebulâbi ahamagaza amanyîsa mwâmi. Mwâmi aderha, erhi: «Akabà ali yânene, mwanzi mwinjâ ogwôla avubasire.»

²⁶ Oku olya nyakulibirha ayisha ayêgera, olya muntu wali ebulâbi anacilangîra owundi muntu oli buhena naye, olya mulanzi ahamagala omuntu wakâg'ilanga olumvi aderha erhi: «Langîra omuntu oli buhena yêne.» Mwâmi ashuza, erhi: «Naye mwanzi mwinjâ ogwôla adwîrhe.»

²⁷ Olya mulanzi anaciderha, erhi: «Igenda ly'owaburhanzi lyamalinzishusha igenda lya Ahimasi mwene Sadoki». Mwâmi ashuza, erhi: «Muntu wa bwinjâ oyo, mwanzi mwinjâ ayishire.»

²⁸ Ahimasi anaciyegeera mwâmi, amubwîra erhi: «Omurhûla!» Afukama ayunamiriza embere za mwâmi Nnakuno; amalanga gahika okw'idaho, anaciderha erhi: «Aganze Nyamubâho Nyamuzinda wâwe, bulya ene amaforhamya balya boshi bali bamabangalaza okuboko mpu bayîrhe Nnâhamwîrhu, mwâmi!»

²⁹ Mwâmi anacidôsa erhi: «Ka guligi na murhûla kuli mugala wâni Absalomu?» Ahimasi ashuza, erhi: «Nabwîne engabo yashandabana kwône ene mwambali wâwe Yowabu antuma niono murhumisi wâwe, cikwône ntamanyire kurhi byabîre.»

³⁰ Mwâmi anacimubwîra, erhi: «Jaga halâla burhambi obêre ho». Naye anacijâ halya

burhambi abêra halya.

³¹ Muli akôla kasanzi, olya munya-Kushi anaciyisha naye. Aderha, erhi: «Yâgirwa Nnakuno Nnâhamwîrhu oyumve guno mwanzî: Ene Nyamubâho anayêrekîne obushinganyanya kuli we emwa balya boshi balibakola bakuhizirekwo amatumu.»

³² Mwâmi anacidôsa olya munya-Kushi, erhi: «Ka guligi murhûla kuli mugala wâni Absalomu?» Olya munya-Kushi anacishuza, erhi: «Mâshi boshi bakahera aka oyôla mwâna, abashombanyi ba Nnawîrhu mwâmi na ngasi boshi bacîshomya okukujirira amabî!»

19

Daudi alakira omugala

¹ Nnakuno ajunjugurhwa n'omutula munji, asôkera omw'izege ly'enyumpa yâge, arhoza omulenje, erhi: «Yajeewe! alà mugala wâni Absalomu, alà mugala wâni Absalomu, alà mugala wâni Absalomu! Ntanarhang'ibà nie nfà ahâli hâwe mâshi mwâna wâni Absalomu, Absalomu mugala wâni!»

² Banacigend'ibwîra Yowabu, erhi: «Mwâmi adwîrhe akungula, alakira Absalomu.»

³ Ntyôla omwîshingo gw'okuhima gwahinduka mushîbo omu lubaga, bulya lwamayumva baderha olwôla lusiku mpu: «Mwâmi ababîre bwenêne erhi kufà kw'omugala kurhuma.»

⁴ Olwôla lusiku olubaga lwayisha lwajonjôkera omu lugo nka bantu bagwâsirwe n'enshonyi z'okuhimirwa emunda bal'ilwa.

5 Mwâmi anacicîbwîka obusù, mwâmi arhondêra ayâma n'izù linene bwenêne erhi: «Yajeewe! alà omwâna wâni Absalomu, Absalomu mwâna wâni, mugala wâni».

6 Yowabu akanya asôkera emunda mwâmi ali, anacimubwîra, erhi: «Wamabonesa bambali bâwe nshonyi, bo bakucizagya, baciza bagala bâwe, baciza na bâli bâwe, kuguma na bakâwe n'ebiherula byâwe.

7 “Omú kuzigira abakushomba n'omu kushomba abakuzigira, wamamanyîsa ene oku abarhambo na bambali bâwe bali busha emwâwe; namanamanya ene oku Absalomu acilamaga na nîrhu akabà rhwe rhufa omu lusiku lw'ene, okwôla kwo kwâli kwabà kwinjà bwenêne omu masù gâwe”».

8 «Kanya ogend'ihà olubaga omurhima, bulya nkubwîre oku izîno lya Lungwè, akabà orhahu-lusiri ntà muntu ciru n'omuguma wacibera nâwe muli obûla budufu bw'ene: n'okwôla kwabà bubî bulushire ngasi gandi mabî goshi wamabona kurhenga aha kuburhwa kwâwe kuhika ene.»

9 Okubundi obwôla mwâmi ahuluka agend'ibwârhala aha muhango g'olugo. Banacimanyîsa olubaga loshi mpu: «Lâbi oku mwâmi atamîre aha muhango.» Olubaga lwoshi lwanacishûbûkira emunda mwâmi ali.

Amarheganyo g'okugaluka kwa Daudi

Bene Israheli bôhe erhi bacîshandabanire boshi ngasi muguma omu mwâge.

10 Olubaga lwoshi omu ngasi bûko bwa bene Israheli, ngasi muguma muli bwo akâjà kadali omu kuderha erhi: «Mwâmi ye warhulikuzagya

oku bashombanyi bîrhu, ye warhulikuzagya oku Bafilestini na bunôla lêro amârhenga bulibirha omu cihugo mpu ayâke Absalomu».

¹¹ «Oyôla Absalomu rhwashîgaga amavurha mpu abè mwâmi wîrhu, y'oyôla wafirire oku matabâro. Cankarhuma barhagend'ibwîra Nnakuno ayagaluke?»

¹² Okubundi obwôla mwâmi Daudi anacilika entumwa emwa abadâhwa Sadoki na Abiyatari mpu bagend'ibwîra ahashamuka ba bene Yûda, erhi: «Carhuma mubà mwe babuzinda b'okugalula mwâmi aha mwâge?» N'obwo ngasi ebi bakâg'iderha omu Israheli byoshi, byakazir'ihikakwo mwâmi aha mwâge.

¹³ Muli bene wîrhu, muli mavuha gâni, muli na minyafu yâni, carhuma mwoyo mubà bazinda h'okugalula mwâmi?

¹⁴ Mugend'ibwîra n'Amasa erhi: «Mpu ka weki orhali mavuha na minyafu yâni? Nyamuzinda ajira ntya na ntya akabà orhabiri murhambo w'engabo yâni ahâli ha Yowabu»

¹⁵ Lêro bene Yûda boshi bagomba omurhima nka muntu muguma; banacirhuma entumwa emunda mwâmi ali mpu: «Yâgirwa oyagaluke mweshi na bambali bâwe.»

Ebigabi by'okuyagaluka: Shimeyi

¹⁶ Mwâmi ayagaluka obwo, anacihika oku Yordani. Bene Yûda bashagamukira e Giligali mpu bagend'iyankirira mwâmi banamuyikize Yordani.

¹⁷ Shimeyi mugala wa Gera, munya-Benyamini w'e Bahurimi, akanya ayandagala naye haguma

na bene Yûda mpu agend'iyankirira mwâmi Daudi.

¹⁸ Ali ayishire na bantu cihumbi omu bene Benyamini; Siba mwambali wa Saulu boshi n'abagala ikumi na barhanu n'abambali makumi abirhi bakunjukira e Jordani mpu bagend'iyankirira mwâmi.

¹⁹ Banacirhondêra bajira omukolo gwâbo gw'okuyikiza bene mwâmi boshi ngasi okwankanabasimîsize kwoshi. Shimeyi mwene Gera anacicirhima aha magulu ga mwâmi agôla mango ayikira Jordani anaciderha, erhi:

²⁰ «Mâshi Yâgirwa Nnâhamwîrhu orhacintumuzagya kubî kuci, orhacigererezagya kulya nakulogorheraga galya mango warhengaga omu Yeruzalemu, mwâmi mâshi omanye orhabikiraga ebyôla omu murhima gwâwe».

²¹ «Nêci niono mwambali wâwe manyire oku najizire okubî, ene niono nie murhanzi w'omu mulala gwa Yozefu nyishire nti nyankirire mwâmi Nnâhamwîrhu.»

²² Abishayi mwene Seruya anacirhenga omu kanwa, aderha erhi: «Ka Shimeyi arhakwânîni okufà, omuntu wahehêreraga mwâmi n'ishungwè lya Nnâmahanga?»

²³ Ci Daudi ashuza, erhi: «Bici rhufânwa rhwembi wâni Seruya obu ene okola wacinyampindulira? Ka hali omuntu ogwâsisirwe okufà omw'I sraheli olusiku lw'ene? Ka ntakahamirizagya embere zinyu oku kurbhenga ene, niene mwâmi omu Israheli?»

²⁴ Mwâmi anacibwîra Shimeyi erhi: «Orhafè, mwâmi alahiriza, acîgashira ye».

Daudi ayumvanya boshi na Mefibali

²⁵ Naye Mefibali mugala wa Saulu anacibunguluka aliyankirira mwâmi. Arhalisâg'iderha mpu akakombêra amagulu gâge, nîsi erhi kushokôza obwânwa bwâge, ciru n'okushuka emyambalo yâge halya mwâmi anayâkiraga kuhika agôla mango ayagalukaga omu murhûla.

²⁶ Amango arhengaga e Yeruzalemu ayisha mpu aliyankirira mwâmi Nnakuno, mwâmi amubwîra, erhi: «Wâni Meribali^{*}, carhumire rhurhagenda rhweshi bulya?»

²⁷ Anacishuza, erhi: «Yâgirwa mwâmi, Nnawîrhu, mwambali wâwe wantebire bulya mwambali wâwe ali amalahira, erhi: Nkola nagend'ishanira endogomi yâni nanyishonerekwo ngende nshimbe mwâmi bulya mwambali wâwe ali cirema.

²⁸ “Kandi abuligend'ileka mwambali wâwe emwa mwâmi Nnawîrhu. Ci manyire oku mwâmi Nnâhamwîrhu kwo ali nka malahika wa Nyamuzinda; oku abwîne kwinjâ kw'akanajira”».

²⁹ Bulya abantu by'omulala gwîrhu boshi barhalimwo orhali kwânîne okuyîrhwa na mwâmi Nnâhamwîrhu, wagalihira mwambali wâwe omu barhonyi balira oku cîbo câwe. Buhashe buci ncigwêrhage nâni bw'okusengera emunda mwâmi ali?

³⁰ Mwâmi amubwîra erhi: «Bici walugiza kw'ebinwa? Nakudesire we na Siba mwagaba amashwa.»

* **19:26 19, 26** Erhi Meribali ahika aha Yeruzalemu aliyankirira mwâmi, Nnakuno mwâmi amubwîra, erhi: «Ewe-Meribali, càrumire...»

³¹ Mefibali anacibwîra mwâmi erhi: «Ciru ayanke byoshi, casinga erhi mwâmi Nnawîrhu ayagalusire n'omurhûla aha mwâge.»

Barzilayi

³² Barzilayi w'e Galadi anacibunguluka kurhenga e Roglimi mpu aj'isengerukira mwâmi e Yordani.

³³ Oyo Barzilayi alikola mushosi wa mîra, ali akola agwérhe myâka makumi gali munâni abusirwe. Ye wakâg'iyîkuza mwâmi aha Mahanayimi bulya ali muntu muhirhi.

³⁴ Mwâmi anacibwîra Barzilayi erhi: «Okanye rhugende rhweshi nagend'ikakurhabâla kuli byoshi emwâni aha Yeruzalemu.»

³⁵ Barzilayi anacishuza mwâmi erhi: «Myâka inga ncigwérhage y'okulama obwo nasôkera rhweshi na mwâmi e Yeruzalemu?

³⁶ “Niono ngwérhe myâka makumi gali munâni buno. Ka ncimanya ehinja n'ehibî? Nîsi ka mwambali wâwe akacimanya ebiri binunu mw'ebi alya na mw'ebi anywa? Na kandi k'omanyire mpu nakaciyumva izù ly'abimbiza-lume erhi abimbiza-kazi? Cankarhuma mwambali wâwe agend'ibà muzigo konene emwa Nnawîrhu mwâmi?”

³⁷ “Ci mwambali wâwe Kimhama ayikira Yordani atunde mwâmi hitya. Cikwône carhumma mwâmi ampà luhembo lungana aha?”»

³⁸ «Nkuhûnyire Yâgirwa, oleke mwambali wâwe acîgalukire agend'ifira omu cishagala câge, bambîshe aha burhambi bw'enshinda ya larha na nyâmà. Ci mwambali wâwe Kimhama oli aha abè ye oyikira boshi na Nnawîrhu mwâmi,

omujirire nk'oku anabwîne kwinjâ omu masù gâge».

³⁹ Mwâmi anaciderha, erhi: «Kimhana abâge ye rhugenda rhweshi naye, naj'imujirira nk'okwôla onabwîne kuli kwinjâ, na ngasi kundi onasîmire mpu nkujirire nanakujira».

⁴⁰ Erhi olubaga loshi lubà lwamayikira Yordani mwâmi naye ayikira wa buzinda alusibwe na Kimhama. Banacihôberana boshi na Barzilayi, ishe wa Kimhama, amugisha na ntyo nyamushosi acîshubirira emwâge.

Yûda na Israheli balwîra obwâmi

⁴¹ Mwâmi alîkûlira e Giligali erhi banali boshi na Kimhana. Olubaga lwa bene Yûda loshi kuguma n'ecigabi c'olubaga lwa bene Israheli banaciyisha balusize mwâmi.

⁴² Bene Israheli boshi banaciyisha bashûbûzinye emunda mwâmi ali banacimubwîra mpu: «Carhumire bene wîrhu bene Yûda bo bakola bacîhalira bônene okukayikiza mwâmi n'enyumpa yâge n'engabo yâge yoshi?»

⁴³ Bene Yûda boshi banacishuza bene Israheli mpu: «Ebwakubà mwâmi ali mwene wîrhu k'okwôla kwamamujiraga burhè? Ka hali hyâge rhwalîre? Ka hali akantu anahonzire kuli rhwe?»

⁴⁴ Bene Israheli banacishuza bene Yûda mpu: «Rhugwêrhe obuhashe kali ikumi kuli mwâmi, na ciru omu mulala gwa Daudi, nie nfula mwo. Car huma wangayaguza ntya? K'arhali nie narhanzig'irhumiza wa burhanzi nti mwâmi ayagaluke?» Ci ebinwa bya bene Yûda byâbà byo bikali kulusha ebinwa bya bene Israheli.

20

Obugoma bwa Sheba

¹ Ahôla hali muntu muguma w'omurhima mumînya, izîno lyâge ye Sheba mwene Bikiri w'omu bûko bwa Benyamini, anacibûha omushekera ahamagaza erhi: «Ntà bushangire rhwankabà na Daudi, ntâbyo rhushangíra na mwene Yese. Ngasi muguma abêre omu mwâge, bene Israheli weee!»

² Bene Israheli boshi bacîyegûla kuli Daudi banacishimbira Sheba mwene Bikiri. Ci bene Yûda bôhe banacisêra kuli mwâmi wâbo kurhenga oku Jordani kuhika aha Yeruzalemu.

³ Nnakuno ayisha ajà aha mwâge, omu bwâmi bwâge aha Yeruzalemu, arhôla birya biherula byâge oku binali ikumi alisizire mpu bilange enyumpa yâge, abihira omu yindi nyumpa, an-abihirakwo abalâlîzi. Abikombêra kwinjà ci arhaci jaga nyumpa nguma nabyo banakabiyigalira ntyôla kuhika aha kufà kwabyo. Byalama nka bakana.

Amasa anigwa

⁴ Mwâmi anacibwîra Amasa erhi: «Onshûbûlize bene Yûda boshi omu nsiku isharhu nâwe obè hano.»

⁵ Amasa akanya ajà ashûbûza bene Yûda, ci alegama arhalusa amango mwâmi amutwîraga.

⁶ Okubundi Daudi anacibwîra Abishayî, erhi: «Sheba mwene Bikiri yekôla muzibu kulusha Absalomu. W'oyo orhôle engabo ya Nnawinyu, okanye omushimbûlire oku arhaci hika omu mirhundu mizibuzibu na ntyo obone amarhufuma.»

⁷ Bakunjukira oku matabâro. Nayô engabo ya Yowabu, Abanyakereti, Abapeleti na ngasi bandi banali ntwâli boshi, barhenga aha Yeruzalemu mpu baj'ilwîsa Sheba mwene Bikiri.

⁸ Bali bakola bali hôfi n'ibuye linene libà aha Gabaoni erhi Amasa ayisha ayérekîre emunda bâli. Yowabu ali kenyire emishangi yâge y'amatabâro, n'oku nyanya yayo aliyambalirekwo omushumi gulikwo engôrho eri elûba, erhi ayihagarhîre. Oku ajà agenda erya ngôrho yacigomôla.

⁹ Yowabu anacibwîra Amasa erhi: «K'odendêzize mwene wîrhu?» Okuboko kulyo kwa Yowabu kwanacirhuluba obwânwa bwa Amasa, nka kumuhôbera.

¹⁰ Amasa arhacîkebagwa cici kuli erya ngôrho yali omu kuboko kwa Yowabu. Yowabu amub-wabwârhula nayo enda, obulà bwasheshukira oku idaho, arhacicîhamagya mpu ankamufunda yo bwa kabirhi: Amasa afâ obwo. Yowabu bône omulumuna Abishayi banacihuma enjira yâbo bashimbire Sheba mwene Bikiri.

¹¹ Muntu muguma w'omu bantu ba Yowabu, akanya aj'iyimanga hôfi na Amasa, ahamagaza erhi: «Oli kuli Yowabu, anali wa mwâmi ashimbe Yowabu!»

¹² Agôla mango, Amasa erhi yêshi omukò gwamamufulungana omwôla njira. Olya mulume erhi abona oku olubaga Iwoshi ludwîrhe lwasîkanana, anacibulula Amasa, amurhenza mulya njira, amuheba omu ishwa anamubwiki-rakwo ecishûli bulya amâbona ngasi yêshi waka-muhikaho kuyimanga adwîrhe ayimanga.

13 Erhi babà bamâmurhenza omwôla njira lyo ngasi muguma ashub'ilongôla, akulikira Yowabu eyo munda banajâga bashimbûlira Sheba mwene Bikiri.

Okuhwa kw'obugoma

14 Yowabu ahulukana amashanja goshi ga bene Israheli kuhika aha Abeli Bet-Maaka, ngasi ezanali ntwâli za kuli Ababeriti zamukulikira.

15 Balinda bagorha Sheba, omu Abeli-Bet-Maaka banacizongolosa emirhi olunda lurhanzi lw'ecôla côgo c'amabuye, n'olubaga lwâli boshi na Yowabu lwarhondêra okuhumba idaho mpu bacihongole.

16 Okubundi obwôla omukazi mwengehusi anacirhondêra ahamagaza kurhenga mulyâla lugo erhi: «Alà, muyumve, munyumve, mmuhûnyire! Mubwîre Yowabu erhi: Oyegere hanôla nkubwîre.»

17 Yowabu anaciyegeera olya mukazi amudôsa, erhi: «Ka we Yowabu bulya?» Anacishuza, erhi: «Nêci niono.» Olya mukazi amubwîra erhi: «Yumva ebinwa bya mwambalikazi wâwe.» Naye ashuza erhi: «Ndwîrhe nayumvirhiza.»

18 Olya mukazi anacimubwîra, erhi: «Obwâli burhanzi bakazâg'iderha mpu: "Orhangigend'idôsa embuko ya Abeli na Dani erhi enkômedu y'olubaga lw'Israheli yahwîre".

19 "Woyo walonza okusherêza omurhundu guli nka muzîre w'omu Israheli. Carhuma walonza okushâba olugo lwa Nyamubâho?" Yowabu ashuza erhi: «Nanga, nanga, enkengêro za mwene ezôla zije kuli kwâni».

²⁰ «Ntâl'ishâba ntanali sherêza. Okwôla ntaku-likwo.

²¹ “Ci muntu muguma w'omu birhondo bya Efrayimu, izîno lyâge ye Sheba mwene Bikiri, anagomire mwâmi Daudi. Mukamumpà yêne, hoshi aho, nanciyegûle oku lugo lwinyu”. Njamukazi ashuzo Yowabu, erhi: «Alà okw'irhwe lyâge, bakukwêba lyo enyanya ly'ecôgo lirhogere emunda oli.»

²² Olya mukazi aj'irhondêreza olubaga birya binwa binjâ, banacitwa irhwe lya Sheba mwene Bikiri, balikweba Yowabu. Naye abûha omushekerera, baciyegûla kuli lulya lugo ngasi muguma ashubira aha mwâge. Yowabu naye ashubira e Yeruzalemu emunda mwâmi ali.

Abarhambo ha Daudi

²³ Yowabu ye wali murhambo w'engabo y'abalwî omu bene Israheli boshi, Benaya mugala wa Yehoyada ali murhambo w'Abakereti n'Abapeleti.

²⁴ Adorami ye wali oku bantu b'emikolo. Yehoshafati, mugala wa Ahiludi ye wali murhindisi w'emyandiko; Shiya ye wali mwandisi.

²⁵ Sadoki na Abiyatari bo bali badâhwa.

²⁶ Naye Ira, munya-Yaira ali mudâhwa wa Daudi.

V. Enyûshûlo

21

*Amango g'ecizombo n'okufâ kwa bene wâbo
Saulu*

¹ Amango Daudi ali mwâmi, omu cihugo mwanacizûka ecizombo ca myâka isharhu eku likirîne. Daudi akanya agend'idôsa embuko ya Nyamubâho, Nyamubâho anacimubwîra erhi: «Omukò guli kuli Saulu n'omulala gwâge bulya ayîsire abantu b'e Gabaoni».

² Mwâmi anacihamagala abantu b'e Gabaoni anacibabwîra, erhi: «Mubwîne mwene oku abâla bantu b'e Gabaoni barhâbaga Buyahudi, ci bàbâga misigala y'Abanya-Amoriti, n'Abayahudi bali erhi bacîgashire mpu barhankabahumakwo. Kurharhumaga Saulu arhalonza okubayîrha, lyo ayêrekana oku akunda bwenêne kulusha bene Israheli na bene Yûda.»

³ Daudi anacibwîra abôla bantu b'e Gabaoni erhi: «Bici nankamujirira na bici nankamuongera lyo rhukûla ogûla mutuko, omu kashambala ka Lungwè?»

⁴ Abantu b'e Gabaoni bashuza, mpu: «Gurhali mwenda gwa nsaranga erhi gwa masholo rhujira emwa Saulu nîsi erhi omu mulala gwâge, kandi kurhali kuderha mpu ali muntu bagwâsirwe okuyîrha omu Israheli». Nnakuno abashuza, erhi: «Bici biguma mudesirage? Nâni namujirira byo.»

⁵ Bamushuza mpu: «Oyôla muntu ye warhumaliraga analonza okurhuherêrekeza mpu irhondo rhurhacilamaga muli bene Israheli.

⁶ Kuziga kukwânîne barhuhe bantu nda b'omu bâna bâge, rhubamanikire aha Gabaoni, embere za Nyamubâho, oku ntongo ya Nyamubâho». Nnakuno ashuza erhi: «Nnamubâbo».

⁷ Ci mwâmi ababalira Mefibali mwene Yônatani,

mugala wa Saulu erhi cihango cabali kwo cirhuma, embere za Nyamubâho, ekarhî ka Daudi na Yônatani, mugala wa Saulu.

⁸ Nnakuno agwârha bânarhabana babirhi ba Rispa, mwâli wa Ayiya aburhiraga Saulu, Armoni na Mefibosheti na bandi bânarhabana barhanu ba Mikala, mwâli wa Saulu aburhaga bône Adriyeli, mugala wa Barzilayi w'e Mehola,

⁹ anacibahà abôla bantu b'e Gabaoni, nabo bagend'ibamanika oku ntongo, embere za Nyamubâho. Abo bantu nda bayîrhwa boshi caligumiza, bafâga omu nsiku ntangiriza z'okusârûla emburho, erhi barhangira okurhema engano.

¹⁰ Rispa mwâli wa Ayiya, erhi abà amârhôla omwambalo gw'emishîbo, acîbambira gwo oku ibuye. Anakabêra ahôla kurhenga agôla mango barhangira okurhema kuhika amango enkuba yahangukaga. Arhazigaga enyunyi z'emalunga zayîsh'ibarhondomola mûshi nîsi erhi ensimba zabalya budufu.

¹¹ Banacimanyîsa Daudi olwôla Rispa mwa Ayiya, muherula wa Saulu ajiraga.

¹² Daudi akanya aj'iyanka amavuha ga Saulu n'ag'omugala Yônatani emwa abarhambo b'e Yabeshi omu Galadi. Abôla bantu bwo bagamanulaga e Bet-Sheani, aha Abafelistini bagamanikaga galya mango bahimira Saulu aha Gilibowa.

¹³ Daudi anacirhenza ahôla ago mavuha ga Saulu n'ag'omugala Yônatani, bagayanka bagalunda haguma n'amavuha ga balyâla bamanikagwa.

¹⁴ Ntyo babisha amavuha ga Saulu n'ag'omugala Yônatani ha guma n'ag'abôla

bamanikagwa nabo, bagend'igabisha omu cihugo ca bene Benyamini, aha Sela, omu nshinda y'ishe Kishi, banajira nka oku mwâmi anal'irhegesire kwoshi. Buzinda bw'ahôla Lungwè arhûlûla agashanira ecihugo.

Okulwîsa Abafelistini

¹⁵ Lusiku luguma entumba yanacizûka ekarhî ka bene Israheli n'Abafelistini. Daudi ahunguluka n'abambali barhondêra okulwîsa Abafelistini, léro Daudi arhama.

¹⁶ Ago mango hali entwâli, Yishebibenobi omu bûko bwa Rafa. Itumu lyâge lyâli lya buzirho bwa sikêli magana asharhu g'obuzirho bw'omulinga, anali ahagarhîre engôrho mpyâhya. Oyo muntu ayisha ahiga mpu kuhika ayîrhe Daudi.

¹⁷ Abishayi mugala wa Seruya ayisha akola al'irhabâla Daudi, atumirha olya Mufelistini amuyîrha. Okubundi abantu ba Daudi banacimulahiriza mpu: «Ntâ mango wanaciyîshe mpu rhujè oku matabâro rhweshi, ntyo olek'izimya akamole ka Israheli».

¹⁸ Enyuma ly'aho eyindi ntumba yashub'izûka aha Gobe ekarhî k'abo n'Abafelistini, aho ago mango Sibekayi Munyahushi ayîrha Safi naye ali wa muli bene Rafa.

¹⁹ Kandi bashub'ikoza amatumu boshi n'Abafelistini aha Gobe. Elehanani mugala wa Yayiri Oregimi w'e Betelehemu ayîrha Goliyati w'e Gati; olusârhi lw'itumu ly'oyo Goliyati lwâli nka mulindizo gw'omuhunzi w'emigozi.

²⁰ Ahôla hali muntu muguma mulîmulî, ali agwêrhe minwe ndarhu oku ngasi kuboko na mano ndarhu ebwa ngasi kugulu, amanò

n'eminwe yâge byàli makumi abirhi n'ini, naye ali w'omu bûko bwa Rafa.

²¹ Anacijacira Israheli ci Yehonatani, mugala wa Shimeyi w'omu bûko bwa bene wâbo Daudi amuyîrha.

²² Abôla bantu bâni bali bene wâbo Rafa w'e Gati boshi bakumba omu maboko ga Daudi n'aga bambali bâge.

22

Olulanga lwa Daudi

¹ Daudi erhi Nyamubâho abà amamulikuza oku banzi bâge boshi na kuli Saulu anaciylimba olwimbo.

² Aderha erhi:
Nyakasane ye misî yâni ye lwâkiro lwâni, Nyamuzinda ye Mucunguzi wâni.

³ Nêci Nyamubâho y'ibuye lyâni, ncîfulikamwo, ye mpenzi yâni ye na cisiki c'obuzîne bwâni.
Mucunguzi wâni, we wandîkûzize omu ntambala.

⁴ Nayâkûza olya wajire irenge, ye Nyamubâho, nafuma abanzi bâni.

⁵ Bulya nêci emigozi y'olufù yali yamanziriringa n'emigozi y'abaminya yali yamangezamwo omusisi.

⁶ Emigozi y'omu kuzimu yali hôfi h'okunziriringa, n'emirhego y'olufù yalikola enyêrekîre.

⁷ Omu malibuko gâni nabirikira Nyakasane, emunda Nyamuzinda wâni ali, nalaka nalakûla.

⁸ Naye oku ali omu ndâro yâge ayumva izù lyâni, omulenge gwâni gwanacihika omu marhwiri gâge.

Idaho lyajuguma lyageramwo omusisi, emitungo
y'amalunga yadirhimana, yamânyuka erhi
kugulumira kurhuma.

- 9 Ecigî catumbûka omu mazûlu gâge, engulumira
yavubuka omu kanwa kâge yayisha
yasingônola yanayisha yamokola amasèsè
gadukumbusire.
- 10 Ayûnamya amalunga, ayandagala, erhi na ecitù
c'endunduli ciri aha magulu gâge.
- 11 Ashonera kuli Kerubi, azurunduka n'empûsi
y'ebiyûbi byâge.
- 12 Acîhundikira endunduli nka nyumpa, kuguma
n'emibumbuli y'amîshi n'ebirundo
by'ebitù.
- 13 Omu ngulumira yali mushokolîre
mwakacilashira amakala g'omuliro.
- 14 Nyamuzinda arhontomera emalunga, izù
ly'Ow'enyanya lyashakanya omu malunga.
- 15 Abalasha emyampi yanacibashandabanya,
abalikira omulazo gwabatulutumbya.
- 16 Lêro babona obululi bw'enyanya, amakondo
g'igulu gabwikûka erhi Nyamubâho
akankama, gabwikûka n'omuhusi
gw'empûsi gwarhengaga emazulu gâge.
- 17 Anacilambûla okuboko kwâge kурhenga eyôla
nyanya, andîkûza ankûla emuhengere.
- 18 Andîkûza oku mwanzi wâni wali mudârhi,
andîkûza oku banzi bâni, n'obwo bo bali
bazibu kundusha.
- 19 Bantêra omu nsiku z'amalibûko, ci Nyamubâho
abà ye nyamwegemerwa wâni.
- 20 Ankwêbire ahantu hagali, anyôkwîre bulya
amantonya.

- 21 Nyamubâho angalulire nk'oku obushin-ganyanya bwâni bwanali, ampemba nk'oku amaboko gâni ganali mérû-kwêru.
- 22 Bulya nashimbire enjira za Nyamubâho, ntahenyaga amabî, ntaciyegegûlaga kuli Nyamubâho wâni.
- 23 Bulya obucîranuzi bwâge boshi bwàli embere zâni, ntajandikaga amarhegeko gâge.
- 24 Nanaciyôrha mwimâna emunda ali, nacîlanga oku câha.
- 25 Nyamubâho anshubiza nk'oku obushin-ganyanya bwâni bwanali, nk'oku obucêse bwâni bwanali omu masù gâge.
- 26 Omuntu mwinjâ, nâwe onamulole kwinjâ, omuntu mwimâna, nâwe onamuyêreke oku oli mwimâna.
- 27 Omuntu mwêru-kwêru, onamuyêreke oku oli mwêru-kwêru, ci endyâlya we oyiyeshûla.
- 28 We oyôkola olubaga luli omu marhabi, n'abacîbona onabayase obusù bwâwe.
- 29 Bulya we kamole kâni Yâgirwa Nyamubâho. Nyamubâho ye omolekera omu mwizimya ndimwo.
- 30 Bulya oku burhabâle bwâwe nancîrhunike oku bashombanyi bâni,
oku burhabâle bwa Nyamuzinda wâni nagagambe oku côgo cizibu.
- 31 Nyamubâho!... Enjira yâge ebà eshingânîne, akanwa ka Nyamuzinda omu muliro kashukirwa.
Abâ mpenzi ya ngasi boshi bacîkubagira ye.

- 32 Bulya ndi wundi Nyamuzinda okuleka Nyamubâho, ndi wundi ibuye Nyamwege-merwa kulusha Nyamuzinda wîrhu?
- 33 Nyamuzinda ye lwâkiro ncîkubagira, ye oyôkola okunali obuzîne bwâni.
- 34 Amagulu gâni anagajire mabidu nka ga kashafu, anarhume nashigalika oku lwimana.
- 35 Ye okomereza enfune zâni oku ntambala, n'amaboko gâni ganafôle omuherho gw'enshungurhi.
- 36 Wampîre empenzi y'obucire bwâwe, n'obutûdu bwâwe bunampêke enyanya.
- 37 Onagalihye ikano lyâni, na ntyo ntamango nakajuguma entege.
- 38 Namminike abashombanyi bâni kuhika mbashandâze, ntanagaluka ntanacibamalîra.
- 39 Nabamalîre, nabavungunyula, barhakaciylubuka, bagugumikira aha magulu gâni.
- 40 Onanyunjuze misî nka naj'ilwa, n'abashombanyi bâni obagombeze emunda ndi.
- 41 Abashombanyi bâni onarhume banyerekeza omugongo n'abashombanyi bâni onarhume nabamalîra.
- 42 Banalole eyi n'eyi, ntâye wabalîkûza, bagalamire Nyamubâho arhanabashuze!
- 43 Nambavunyungule nka katulo k'idaho, mbahinogole nka byondo by'omu njira, mbakome nka nyâlè.

- 44** Wandikuzize omu bugoma bw'olubaga lwâni,
wananga mpu onjire mwâmi w'amashanja,
olubaga ntayishigi lukola lunkolera.
- 45** Abâna ba abanya-mahanga bakola
banyinginga, babalagaze burhahusa
amarhwîri mpu lyo bayumva eci naderha.
- 46** Abâna ba abanya-mahanga banashandabane,
basige ebishagala byâbo bizibuzibu.
- 47** Aganze Nyamubâho, agishwe kabuye kâni,
aj'irenge Nyamuzinda y'ibuye ly'obucire
bwâni.
- 48** Nyamuzinda ye onyîhôlera, ye onahungu-
mulira embaga aha magulu gâni.
- 49** Y'orhuma nayongoloka abashombanyi bâni,
yâgirwa we orhuma nafôkanana embere
z'abanzi bâni,
we ondîkûza oku muntu w'akavulindi.
- 50** Co carhuma nakukuza ekarhî k'amashanja,
Yâgirwa Nyamubâho, n'oku izîno lyâwe naz-
iha olulanga.
- 51** Àshobôzize olya ajiraga iragi lininja, ayêrekana
obwinjâ bwâge emwa omushîgwa wâge, ye
Daudi n'iburha lyâge ensiku zoshi.

23

Olulanga luzinda lwa Daudi

- 1** Alaga ebinwa bizinda bya Daudi:
Obugeremwa bwa Daudi mugala wa Yesé,
obugeremwa bw'omuntu wahekagwa irenge
n'Ow'enyanja,
ye olya mushîgwa wa Nyamuzinda wa Yakôbo,
muzihi w'ennanga z'Israheli.

² Omûka gwa Nyamubâho gwanderhîremwo, n'ecinwa câge cindi oku lulimi:

³ Nyamuzinda w'Israheli adesire, ibuye ly'Israheli ambwîzire erhi:

Orhegeka abantu n'obushinganyanya, arhegeka erhi anarhînya Nyamuzinda,

⁴ Kw'anali kula bucânûla sêzi erhi izûba lishoshôka,

sêzi nka ntà lwikungu, linalangashane.

Na nka kula amango g'enkuba, olubala lu-funûnu ka ekuzimu.

⁵ Nêci, enyumpa yâni edêkerîre omu masù ga Nyamuzinda.

Bulya ampîre endagâno yâge y'ensiku n'amango,

eri nungêdu enalanzirwe bwinjâ;

k'arhali ye mêza obucire bwâni n'oburhabâle bwâge?

⁶ Abantu b'encuku, bo bene Beliali*
kwo bali boshi nka mishûgi mikabulire erhashamarhwa na nfune.

⁷ Omuntu wayihumakwo anarhôla ecûma
nîsi erhi lusarhi lw'itumu ayikwêbe oku cîko esingônoke loshi.

Ezindi ntwâli za Daudi

⁸ Alaga amazîno g'entwâli za Daudi: Ishibali mugala wa Tahakimoni ahêkaga ngabo ya bantu makumi asharhu. Azunguza itumu lyâge omu ngabo ya bantu magana gali munâni, abatumirha bafâ oku irinda liguma.

* **23:6 23, 6** Beliali: kwo kuderha «Shetani, muntu w'encuku, w'omurhima mubî».

⁹ Enyuma zâge akuheba Eleyazari, mugala wa Dodo munya-Ahohiti, muguma wa muli zirya ntwâli isharhu za Daudi amango bashand-abanyagya Abafelistini, abâli batwîre olugerêro mpu balwîse bene Israheli aha Pasi-Damimu.

¹⁰ Okubacisôka oku murhezi arhondêra atumirha Abafelistini kuhika okuboko kwarhama, kwalinda kugangabalira oku ngôrño. Nyamuzinda ayôkola olubaga lwâge olwo lusiku, n'erhi olubaga lushubira enyuma kwâli kuyîsh'itungôla emirhumba.

¹¹ Akuheba Shama mwene Ela, munya-Harari. Abafelistini banacitwa olugerêro aha Lehi, ahôla hali ishwa liyunjwîre nkôle, olubaga lwarhondêra okuyâka Abafelistini.

¹² Ci yêne abahagalika mulya karhî k'ishwa, afungira liryा ishwa anahima Abafelistini. Kandi Nyamubâho ayôkola ntyo olubaga lwâge bwenêne.

¹³ Kandi bantu basharhu omu ntwâli makumi gâge asharhu banacibunguluka, gali mango ga kusârûla, babunguluka mpu bajà emunda Daudi ali omu bulumba bwa Adulami, n'obwo erhi Abafelistini batwîre olugerêro omu kabanda ka bene Refayimi.

¹⁴ Daudi ali omu lwâko, nabo Abafelistini erhi batwîre olugerêro aha Betelehemu.

¹⁵ Daudi anacijamwo idulwe, aderha erhi: «Ndi wakacinywêsa oku mîshi ga liryा iriba libà aha Betelehemu wâni?»

¹⁶ Zirya ntwâli oku zinali isharhu zacihà enjira omu karhî k'olugerêro lw'Abafilestini, bakanya bagend'idôma amîshi ahôla iriba ly'e Betelehemu. Bagabarhula bayisha bagahekire Daudi, ci Daudi

arhalonzagya okuganywa. Ahâli h'okuganywa ajiramwo ecuhagizo (lukangûlo) embere za Nyamubâho, anaciderha erhi:

¹⁷ «Nanga woliha Nyamubâho, ntankajira ntyôla; ka kurhali kuguma n'okunywa omukò gw'abâla bantu barhababaliri obuzîne bwâbo?» Daudi alahira ntyôla okunywa agôla mîshi. Ezo ntwâli zanacijira kwa bene okwo.

¹⁸ Abishayi mulumuna wa Yowabu mugala wa Seruya ali murhambo wa zindi ntwâli isharhu. Naye azunguza itumu lyâge omu bantu magana asharhu anabayîrha, ajà ntyôla naye irenge muli ezôla ntwâli makumi asharhu.

¹⁹ Ye wali n'olukengwa muli ezôla ntwâli makumi asharhu, ye wanali murhambo wazo ci konene arhalushaga balya bandi basharhu.

²⁰ Benayahu mugala wa Yehoyada ali mwene muntu muguma wabâga ntwâli naye, ali amanyikîne oku ye kaheza-mbagâ, abâga w'e Kabuseli. Ye wayîrhaga balya bâna babirhi b'e Mowabu. Naye, lusiku luguma anacibunguluka ayîrhira entale omw'iriba amango g'olukayu.

²¹ Ayîrha n'omuntu w'e Mîsiri, oyôla muntu ali wakurhînywa bwenêne erhi afumbasire n'itumu. Oyôla mwâna w'entwâli ayandagalira emunda ali erhi anafumbasire akarhi konene, amushugula liryâ itumu anamuyirhamwo.

²² Lolà oku kwo ajizire ntyôla Benayahu mwene Yehoyada, naye ajà irenge muli ezôla ntwâli makumi asharhu.

²³ Ali wa lukengwa muli galya makumi asharhu g'entwâli, cikwônene arhahikaga kuli balya basharhu. Daudi amulira murhambo

w'omurhwe gw'abalâlîzi bâge.

²⁴ Asaheli mulumuna wa Yowabu naye ali wa muli zirya ntwâli makumi asharhu. Elehanani mugala wa Dodo naye w'e Betelehemu, abalimwo

²⁵ Shama w'e Harodi; abalimwo Elika w'e Harodi;

²⁶ na Helesi w'e Peleti, kuguma na Ira mugala wa Ikeshi, w'e Tekowa.

²⁷ Abalimwo Abiyezeri, w'e Anatoti, Sibekayi w'e Husha.

²⁸ Abalimwo Salmoni Muohohiti na Maharayi w'e Netofa.

²⁹ Abalimwo Helebi mugala wa Bânâ w'e Netofa, na Itaya mugala wa Ribayi w'e Gibeya w'omu bûko bwa Benyamini.

³⁰ Benayahu w'e Pireyatoni, Hidaya w'omu kabanda ka Gaashi.

³¹ Abibali w'e Beti-ha-Araba, Azimaveti w'e Baburimi.

³² Eliaheba w'e Shaalboni, Yasheni w'e Gimuzo.

³³ Yehonatani mwene Shama w'e Harari, Ahiyamu mugala wa Sharari w'e Harari.

³⁴ Elifêleti mugala wa Ahasbayi w'e Beti-Maka, Eliamu mugala wa Ahitofeli w'e Gilo.

³⁵ Hesrayi w'e Karmeli, Parayi w'e Arabi.

³⁶ Igeyali mugala wa Natani w'e Soba, Bâni w'e Gadi.

³⁷ Seleki munya-Moniti Naharayi w'e Beroti, ye wakaz'ighaka emirasano ya Yowabu mugala wa Seruya.

³⁸ Ira w'e Yatiri, Garebu w'e Yatiri.

³⁹ Uriya munya-Hiti. Boshi haguma bali makumi asharhu na nda.

24

Omubalè gwa bene Israheli

¹ Oburhè bwa bene Israheli bwashub'igwârha Nyakasane, anacisunika Daudi kuli bo ana-mubwîra, erhi: «Kanya ojire omubalè gwa bene Israheli na bene Yûda».

² Nnakuno anacibwîra Yowabu n'abarhambo b'engabo yâge bali boshi erhi: «Kanyi mugend'ilâlîka amashanja goshi ga bene Israheli kurhenga e Dani kujà e Betisheba'muganje abantu boshi lyo mmanyâ omubalè gw'olubaga lwâni.»

³ Yowabu anacibwîra mwâmi, erhi: «Mâshi Nyamubâho Nyamuzinda wâwe ayûshûle olubaga lwâwe kali igana na kulusha oku luli ene. n'amasù ga mwâmi Nnawîrhu erhi ganabona; ci konene cirhumire mwâmi Nnawîrhu alonzize okujira ntyo?»

⁴ Ci kwônene akanwa ka mwâmi karhaluka akôla ka Yowabu n'aka abarhambo b'engabo. Yowabu n'abandi barhambo b'engabo balikûla bajà bajira omubalè gwa bene Israheli.

⁵ Bayikira Jordani barhangirira e Aroweri n'omu lugo lwâli omu lubanda, bajà emw'Abagaditi kuhika e Yazeri.

⁶ Banacihika omu Galadi n'omu cihugo c'Abahititi aha Kadeshi, lêro bahika e Dani na kurhenga e Dani barhambikira e Sidoni.

⁷ Banacihika omu karhî ka olugo lwa Tiri n'omu ngasi lugo lw'Abahititi n'eza abanya-Kanâni bahika omu mahirinji Nêgebu g'emwa bene Yûda aha Bersheba.

8 Erhi babà bamahulukana ntyôla ecihugo coshi, bashubira e Yeruzalemu erhi hamagera myézi mwenda na nsiku makumi abirhi.

9 Yowabu anacyiyêreka Nnakuno omubalè gw'olubaga. Erhi omw'Israheli muli bihumbi magana gali munâni ga balume bakalwa n'engôrho, n'omu Yûda muli balume bihumbi magana arhanu.

Ecahira n'obwonjo bwa Nyakasane

10 Ci Daudi erhi abà amaganja abantu ntyôla, ayumva omurhima gwadûrha, anacibwîra Nyamubâho, erhi: «Najizire ecâha cinene mw'ebi bijiro. Ci Yâgirwa Nnâmahanga nkusengîre ombabalire obwo bubî bwâni bulya isirhe likulu lyandimwo.»

11 Erhi buca erhi Daudi abà amazûka, akanwa ka Nyamubâho kanacirhindakwo Gadi, mulêbi, ye wakazâg'ilêbera Daudi, kaderha erhi:

12 «Okanye ogend'ibwîra Daudi oku kwo Nyakasane adesire ntya: Nahira embere zâwe bintu bisharhu, wênene ocîshoge ciguma muli byo nankujirireco.»

13 Gadi akanya ajà emwa Daudi anacimurhondêreza kulya, anacimubwîra erhi: «K'olonzize ecizombo cimugwârhe myâka isharhu omu cihugo coshi nîsi erhi ojire myézi isharhu wajà wayâka omushombanyi wayîsh'ikuhiva, nîsi kandi erhi walonza ecahira cishinge nsiku isharhu omu cihugo câwe? Bunôla ololage wêne bici ocîshozire, ngend'ibwîra nânî owantumaga.»

14 Daudi anacishuza Gadi, erhi: «Nêci namarhindibuka wâni! Rhufirage erhi kwo omu maboko ga Nyamubâho, bulya obwonjo bwâge bubâ bunji, casinga ntakumbaga omu maboko g'abantu.»

15 Ntyo, Daudi acîshoga ecahira.

Gali mango ga kusârûla engano. Okubundi Lungwè anacirhuma ecahira Omu cihugo ca bene Israheli kурhenga sêzi ly'olwo lusiku, kuhika oku lusiku ali atwîre. Kurhenga aha Dani kuhika aha Betisheba', kwafà bantu bihumbi makumi gali nda omu lubaga.

16 Malahika anacilambûlira okuboko kuli Yeruzalemu mpu naye amusherezagye. Ci Nyamubâho ayumva obwonjo, anacibwîra olya malahika wajàga aheza olubaga erhi: «Kurhalî kunyi okwo, ogalulage okuboko kwâwe.» Oyôla malahika wa Nyamubâho ali ayîmanzire hôfi n'ecanikiro ca Aravna (Arauna) munya-Yebusi*.

17 Erhi Daudi abona oyôla malahika wajàga ayîrha abantu anacibwîra Nyakasane erhi: «Mâshi k'orhabwîni oku nie najirisize ecâha, nie najiraga agâla mabî ci abôla buli busô†, bubî buci bajizire? Okuboko kwâwe kubâge nie kujakwo n'oku nyumpa yâni.»

Oluhêrero lwayûbakwa

18 Olwo lusiku Gadi anacijà emunda Daudi ali anacimubwîra, erhi: «Osôke okanye

* **24:16 24, 16** Aravna (Arauna) munya-Yebusi: Yebusi lyo lyàli izîno lya îlya Yeruzalemu. Arauna: Nkaba ye mwâmi w'e Yeruzalemu embere za Daudi. † **24:17 24, 17** Ebyôla bibuzi, lwo lubaga akazâg'iyahula, erhi kurhegeka.

ogend'ihêrera Nyamubâho aha luhêrero lwa Aravna omunya-Yebusi».

¹⁹ Daudi anacisôkera eyôla nk'oku Gadi ana-mubwîraga, nk'oku Lungwè anali arhegesire.

²⁰ Aravna erhi agalamira abona mwâmi n'abaganda bâge bayêrekîre emunda ali. Aravna ajaga ahûla engano.

²¹ Aravna anacihuluka, afukama afukamiriza embere za mwâmi, ak'amalanga koshi kahwêra okw'idaho. Aravna aderha erhi: «Waliha bici bidwîrhe Nnakuno aha mw'omwambali wâge?» Daudi anacishuza, erhi: «Nyishire nti ompè ecîra canikiro nyûbakire ho Nyamubâho oluhêrero lyo eci cahira cirhenga oku lubaga.»

²² Aravna naye erhi: «Yâgirwa ocirhôle ojireho oku obwîne kuli kwinjâ omu masù gâwe. N'ebimasha by'enterekêro bino woliha, n'emirindizo, haguma n'emirhamba zibè nshâli.

²³ Yâgirwa ebyôla byoshi Aravna abîhîre mwâmi». Aravna anacishubîriza erhi: «Nyamubâho Nyamuzinda wâwe akugashânire Yâgirwa.»

²⁴ Ci mwâmi anacishuza Aravna erhi: «Nanga, nalonza ongulize ecîra canikiro, nkuhè ensaranga bulya ntalonza nterekêre Nyamubâho enterekêro erhafaga cici». Daudi anacigula ciryâ canikiro na birya bimasha nsaranga sikêli makumi arhanu ga marhale.

²⁵ Daudi anacyûbakira Nyamubâho oluhêrero ahôla anacihêra enterekêro z'embâgwa n'ez'omurhûla emwa Nyamubâho. Ntyo Nyamubâho ababalira ecihugo n'ecôla cahira cahwa omu Israheli.

BIBLIYA NTAGATIFU OMU MASHI
The Holy Bible in the Shi language of the Democratic Republic of the Congo: Bibliya Ntagatifu omu mashi (Bible with Deuterocanon)

La Sainte Bible en langue shi de la République démocratique du Congo

copyright © 2024 BUKAVU Mashi and other Kivu Languages Bible

Language: Mashi (Shi)

Contributor: BUKAVU Mashi and other Kivu Languages Bible

Bibliya aha nfunе ajage n'emurhima n'omu bijiro

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Jul 2025 from source files dated 2 Jul 2025

32d7d8c6-4f1f-556c-bf3d-9ed771bbfd1e